

BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO

**TÀI LIỆU TẬP HUẤN GIÁO VIÊN TRUNG HỌC CƠ SỞ
XÂY DỰNG MA TRẬN, ĐẶC TẢ
ĐỀ KIỂM TRA ĐỊNH KÌ**

MÔN: LỊCH SỬ VÀ ĐỊA LÍ

Hà Nội, năm 2022

Phần I. NHỮNG VẤN ĐỀ CHUNG VỀ KIỂM TRA ĐÁNH GIÁ

1. Ma trận đề kiểm tra	2
2. Bản đặc tả đề kiểm tra	3
3. Một số lưu ý đối với việc viết câu hỏi trắc nghiệm khách quan nhiều lựa chọn và tự luận	4

Phần II. HƯỚNG DẪN XÂY DỰNG MA TRẬN VÀ BẢN ĐẶC TẢ

I. Hướng dẫn xây dựng ma trận đề kiểm tra	14
1. Khái niệm ma trận đề kiểm tra	14
2. Cấu trúc một bảng ma trận đề kiểm tra	14
3. Thông tin cơ bản của ma trận đề kiểm tra	14
4. Hướng dẫn xây dựng	14
II. Hướng dẫn xây dựng bản đặc tả đề kiểm tra	15
1. Khái niệm bản đặc tả	15
2. Cấu trúc bản đặc tả đề kiểm tra	15
3. Hướng dẫn xây dựng	16
III. Giới thiệu bản đặc tả của cấp học	17
1. Bảng đặc tả phân môn Địa lí	17
2. Bảng đặc tả phân môn Lịch sử	33

Phần III. Đề minh họa 54

Phần I. NHỮNG VẤN ĐỀ CHUNG VỀ KIỂM TRA ĐÁNH GIÁ

1. Ma trận đề kiểm tra

a. Khái niệm ma trận đề kiểm tra

- Ma trận đề kiểm tra là bản thiết kế đề kiểm tra chứa đựng những thông tin về cấu trúc cơ bản của đề kiểm tra như: thời lượng, số câu hỏi, dạng thức câu hỏi; lĩnh vực kiến thức, cấp độ năng lực của từng câu hỏi, thuộc tính các câu hỏi ở từng vị trí...

- Ma trận đề kiểm tra cho phép tạo ra nhiều đề kiểm tra có chất lượng tương đương.

- Có nhiều phiên bản Ma trận đề kiểm tra. Mức độ chi tiết của các ma trận này phụ thuộc vào mục đích và đối tượng sử dụng.

b. Cấu trúc một bảng ma trận đề kiểm tra

Cấu trúc 1 bảng ma trận đề kiểm tra gồm các thông tin như sau:

Tên Bảng ma trận- Ký hiệu (nếu cần)

- Cấu trúc từng phần (Prompt Attributes)

+ Cấu trúc và tỷ trọng từng phần

+ Các câu hỏi trong đề kiểm tra (items)

- ✓ Dạng thức câu hỏi
- ✓ Lĩnh vực kiến thức
- ✓ Cấp độ/thang năng lực đánh giá
- ✓ Thời gian làm dự kiến của từng câu hỏi
- ✓ Vị trí câu hỏi trong đề kiểm tra

- Các thông tin hỗ trợ khác

c. Thông tin cơ bản của ma trận đề kiểm tra:

- Mục tiêu đánh giá (objectives)
- Lĩnh vực, phạm vi kiến thức (Content)
- Thời lượng (cả đề kiểm tra, từng phần kiểm tra)
- Tổng số câu hỏi
- Phân bố câu hỏi theo lĩnh vực, phạm vi kiến thức, mức độ khó, mục tiêu đánh giá.
- Các lưu ý khác...

d. Ví dụ minh họa mẫu ma trận đề kiểm tra

MẪU MA TRẬN ĐỀ KIỂM TRA
MÔN: – THỜI GIAN LÀM BÀI: phút

TT	Nội dung kiến thức	Đơn vị kiến thức	Mức độ nhận thức								Tổng			% tổng điểm	
			Nhận biết		Thông hiểu		Vận dụng		Vận dụng cao		Số CH		Thời gian (phút)		
			Số CH	Thời gian (phút)	Số CH	Thời gian (phút)	Số CH	Thời gian (phút)	Số CH	Thời gian (phút)	TN	TL			
1	Nội dung 1	1.1.....													
2	Nội dung 2	2.1.....													
		2.2.....													
3													
Tổng															
Tỉ lệ (%)															
Tỉ lệ chung (%)															

2. Bản đặc tả đề kiểm tra

a. Khái niệm bản đặc tả

Bản đặc tả đề kiểm tra (trong tiếng Anh gọi là *test specification* hay *test blueprint*) là một bản mô tả chi tiết, có vai trò như một hướng dẫn để viết một đề kiểm tra hoàn chỉnh. Bản đặc tả đề kiểm tra cung cấp thông tin về cấu trúc đề kiểm tra, hình thức câu hỏi, số lượng câu hỏi ở mỗi loại, và phân bố câu hỏi trên mỗi mục tiêu đánh giá.

Bản đặc tả đề kiểm tra giúp nâng cao độ giá trị của hoạt động đánh giá, giúp xây dựng đề kiểm tra đánh giá đúng những mục tiêu dạy học dự định được đánh giá. Nó cũng giúp đảm bảo sự đồng nhất giữa các đề kiểm tra dùng để phục vụ cùng một mục đích đánh giá. Bên cạnh lợi ích đối với hoạt động kiểm tra đánh giá, bản đặc tả đề kiểm tra có tác dụng giúp cho hoạt động học tập trở nên rõ ràng, có mục đích, có tổ chức và có thể kiểm soát được. Người học có thể sử dụng để chủ động đánh giá việc học và tự chấm điểm sản phẩm học tập của mình. Còn người dạy có thể áp dụng để triển khai hướng dẫn các nhiệm vụ, kiểm tra và đánh giá. Bên cạnh đó, nó cũng giúp các nhà quản lý giáo dục kiểm soát chất lượng giáo dục của đơn vị mình.

b. Cấu trúc bản đặc tả đề kiểm tra

Một bản đặc tả đề kiểm tra cần chỉ rõ mục đích của bài kiểm tra, những mục tiêu dạy học mà bài kiểm tra sẽ đánh giá, ma trận phân bố câu hỏi theo nội dung dạy học và mục tiêu dạy học, cụ thể như sau:

(i) Mục đích của đề kiểm tra

Phần này cần trình bày rõ đề kiểm tra sẽ được sử dụng phục vụ mục đích gì. Các mục đích sử dụng của đề kiểm tra *có thể* bao gồm (1 hoặc nhiều hơn 1 mục đích):

Cung cấp thông tin mô tả trình độ, năng lực của người học tại thời điểm đánh giá.

Dự đoán sự phát triển, sự thành công của người học trong tương lai.

Nhận biết sự khác biệt giữa các người học.

Đánh giá việc thực hiện mục tiêu giáo dục, dạy học.

Đánh giá kết quả học tập (hay việc làm chủ kiến thức, kỹ năng) của người học so với mục tiêu giáo dục, dạy học đã đề ra.

Chẩn đoán điểm mạnh, điểm tồn tại của người học để có hoạt động giáo dục, dạy học phù hợp.

Đánh giá trình độ, năng lực của người học tại thời điểm bắt đầu và kết thúc một khóa học để đo lường sự tiến bộ của người học hay hiệu quả của khóa học.

(ii) Hệ mục tiêu dạy học/ tiêu chí đánh giá

Phần này trình bày chi tiết mục tiêu dạy học: những kiến thức và năng lực mà người học cần chiếm lĩnh và sẽ được yêu cầu thể hiện thông qua bài kiểm tra. Những tiêu chí để xác định các cấp độ đạt được của người học đối với từng mục tiêu dạy học.

Có thể sử dụng các thang năng lực để xác định mục tiêu dạy học/ tiêu chí đánh giá, chẳng hạn thang năng lực nhận thức của Bloom...

(iii) Bảng đặc tả đề kiểm tra

Đây là một bảng có cấu trúc hai chiều, với một chiều là các chủ đề kiến thức và một chiều là các cấp độ năng lực mà người học sẽ được đánh giá thông qua đề kiểm tra. Với mỗi chủ đề kiến thức, tại một cấp độ năng lực, căn cứ mục tiêu dạy học, người dạy đưa ra một tỷ trọng cho phù hợp.

(iv). Cấu trúc đề kiểm tra

Phần này mô tả chi tiết các hình thức câu hỏi sẽ sử dụng trong đề kiểm tra; phân bố thời gian và điểm số cho từng câu hỏi.

Ví dụ minh họa mẫu bản đặc tả đề kiểm tra

MẪU BẢNG ĐẶC TẢ ĐỀ KIỂM TRA
MÔN: – THỜI GIAN LÀM BÀI:

TT	Nội dung kiến thức	Đơn vị kiến thức	Mức độ kiến thức, kĩ năng cần kiểm tra, đánh giá	Số câu hỏi theo mức độ nhận thức			
				Nhận biết	Thông hiểu	Vận dụng	Vận dụng cao
1	Nội dung 1	1.1.....	Nhận biết: Thông hiểu: Vận dụng: Vận dụng cao:
		1.2.....				
2	Nội dung 2	2.1.....				
		2.2.....				
Tổng			

3. Một số lưu ý đối với việc viết câu hỏi trắc nghiệm khách quan nhiều lựa chọn và tự luận

3.1. Vai trò của trắc nghiệm

Trắc nghiệm trong giảng dạy được xem như một công cụ để thực hiện các phép đo lường, đánh giá trình độ, năng lực cũng như kết quả học tập của người học. Mặc dù không phải là một phương pháp đánh giá trực tiếp, trắc nghiệm được sử dụng từ rất lâu đời và rộng rãi trong lịch sử giáo dục và dạy học, nhờ sự thuận tiện và tính kinh tế, cũng như việc dễ dàng can thiệp bằng các

kỹ thuật phù hợp nhằm tăng cường tính chính xác và độ tin cậy của thông tin về người học mà trắc nghiệm mang lại.

Để hình thành nên một bài trắc nghiệm, chúng ta cần có các câu hỏi, từ đơn giản đến phức tạp, nhằm thu thập thông tin chi tiết về từng kiến thức, kỹ năng, hay từng khía cạnh năng lực cụ thể mà người học làm chủ. Người ta chia các loại hình câu hỏi trắc nghiệm thành hai nhóm: khách quan và chủ quan. Câu trắc nghiệm khách quan là những câu hỏi mà việc chấm điểm hoàn toàn không phụ thuộc chủ quan của người đánh giá cho điểm. Một số dạng thức điển hình của câu trắc nghiệm khách quan như câu trả lời Đúng/Sai, câu nhiều lựa chọn, câu ghép đôi, câu điền khuyết. Ngược lại, chúng ta có một số loại hình câu hỏi mà kết quả đánh giá có thể bị ảnh hưởng bởi tính chủ quan của người chấm điểm. Điển hình cho nhóm này là các loại câu hỏi tự luận: câu hỏi mà người học phải tự mình viết ra phần trả lời, thay vì chọn câu trả lời từ các phương án cho sẵn.

Mặc dù có sự khác biệt như vậy về mức độ khách quan của đánh giá, nhưng không vì thế mà nhóm câu hỏi này được sử dụng rộng rãi và phổ biến hơn nhóm câu hỏi kia. Cả hai nhóm câu trắc nghiệm khách quan và tự luận đều có những điểm mạnh riêng, và chúng ta cần có đủ hiểu biết về mỗi loại hình câu hỏi để có thể khai thác sử dụng một cách phù hợp và hiệu quả nhất.

3.2. Phân loại các dạng thức câu hỏi kiểm tra đánh giá

3.3. So sánh trắc nghiệm khách quan với tự luận

Trắc nghiệm khách quan	Tự luận
Chấm bài nhanh, chính xác và khách quan.	Chấm bài mất nhiều thời gian, khó chính xác và khách quan
Có thể sử dụng các phương tiện hiện đại trong chấm bài và phân tích kết quả kiểm tra.	Không thể sử dụng các phương tiện hiện đại trong chấm bài và phân tích kết quả kiểm tra. Cách chấm bài duy nhất là giáo viên phải đọc bài làm của học sinh.
Có thể tiến hành kiểm tra đánh giá trên diện rộng trong một khoảng thời gian ngắn.	Mất nhiều thời gian để tiến hành kiểm tra trên diện rộng

Biên soạn khó, tốn nhiều thời gian, thậm chí sử dụng các phần mềm để trộn đề.	Biên soạn không khó khăn và tốn ít thời gian.
Bài kiểm tra có rất nhiều câu hỏi nên có thể kiểm tra được một cách hệ thống và toàn diện kiến thức và kỹ năng của học sinh, tránh được tình trạng học tủ, dạy tủ.	Bài kiểm tra chỉ có một số rất hạn chế câu hỏi ở một số phần, số chương nhất định nên chỉ có thể kiểm tra được một phần nhỏ kiến thức và kỹ năng của học sinh, dễ gây ra tình trạng học tủ, dạy tủ.
Tạo điều kiện để HS tự đánh giá kết quả học tập của mình một cách chính xác.	Học sinh khó có thể tự đánh giá chính xác bài kiểm tra của mình.
Không hoặc rất khó đánh giá được khả năng diễn đạt, sử dụng ngôn ngữ và quá trình tư duy của học sinh để đi đến câu trả lời.	Có thể đánh giá được khả năng diễn đạt, sử dụng ngôn ngữ và quá trình tư duy của học sinh để đi đến câu trả lời. Thể hiện ở bài làm của học sinh
Không góp phần rèn luyện cho HS khả năng trình bày, diễn đạt ý kiến của mình. Học sinh khi làm bài chỉ có thể chọn câu trả lời đúng có sẵn.	Góp phần rèn luyện cho học sinh khả năng trình bày, diễn đạt ý kiến của mình..
Sự phân phối điểm trải trên một phổ rất rộng nên có thể phân biệt được rõ ràng các trình độ của HS.	Sự phân phối điểm trải trên một phổ hẹp nên khó có thể phân biệt được rõ ràng trình độ của học sinh.
Chỉ giới hạn sự suy nghĩ của học sinh trong một phạm vi xác định, do đó hạn chế việc đánh giá khả năng sáng tạo của học sinh.	HS có điều kiện bộc lộ khả năng sáng tạo của mình một cách không hạn chế, do đó có điều kiện để đánh giá đầy đủ khả năng sáng tạo của học sinh.

3.4. Nguyên tắc sử dụng các dạng thức câu hỏi

Dạng câu hỏi trắc nghiệm khách quan có ưu thế để đo lường đánh giá kiến thức (VD: kiến thức về một môn học) trong quá trình học hay khi kết thúc môn học đó ở các mức nhận thức thấp như nhận biết, hiểu, áp dụng...

Dạng câu hỏi tự luận có ưu thế để đo lường đánh giá những nhận thức ở mức độ cao (các kỹ năng trình bày, diễn đạt... các khả năng phân tích, tổng hợp, đánh giá...).

Cả hai đều có thể dùng để đo lường đánh giá những khả năng tư duy ở mức độ cao như giải quyết vấn đề, tư duy sáng tạo hay lý luận phân tích...

Hình thức thi nào và dạng câu hỏi thi nào cũng có những ưu điểm và nhược điểm nhất định do đó sử dụng dạng câu hỏi thi nào phụ thuộc vào bản chất của môn thi và mục đích của kỳ thi.

3.5. Trắc nghiệm khách quan nhiều lựa chọn

a. Cấu trúc câu hỏi trắc nghiệm khách quan nhiều lựa chọn

Câu hỏi trắc nghiệm nhiều lựa chọn có thể dùng thăm định trí nhớ, mức hiểu biết, năng lực áp dụng, phân tích, tổng hợp, giải quyết vấn đề hay cả năng lực tư duy cao hơn.

Câu hỏi trắc nghiệm nhiều lựa chọn gồm hai phần:

Phần 1: câu phát biểu căn bản, gọi là câu dẫn (PROMPT), hay câu hỏi (STEM).

Phần 2: các phương án (OPTIONS) để thí sinh lựa chọn, trong đó chỉ có 1 phương án đúng hoặc đúng nhất, các phương án còn lại là phương án nhiễu (DISTRACTERS). Thông thường câu hỏi MCQ có 4 phương án lựa chọn.

* Câu dẫn: có chức năng chính như sau:

Đặt câu hỏi;

Đưa ra yêu cầu cho HS thực hiện;

Đặt ra tình huống/ hay vấn đề cho HS giải quyết.

Yêu cầu cơ bản khi viết câu dẫn, phải làm HS biết rõ/hiểu:

Câu hỏi cần phải trả lời

Yêu cầu cần thực hiện

Vấn đề cần giải quyết

* Các phương án lựa chọn: có 2 loại:

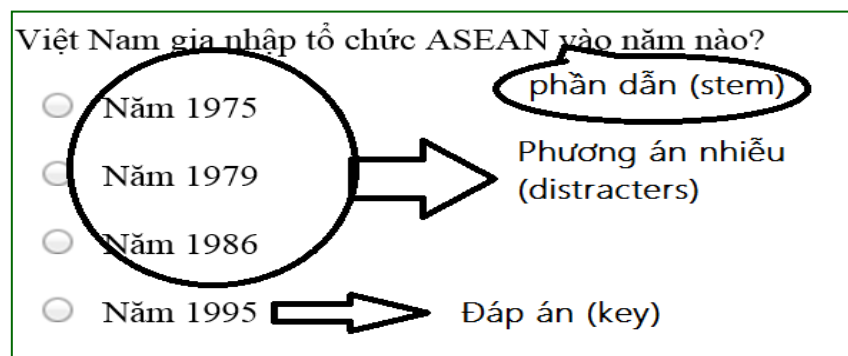
- Phương án đúng, Phương án tốt nhất: Thể hiện sự hiểu biết của học sinh và sự lựa chọn chính xác hoặc tốt nhất cho câu hỏi hay vấn đề mà câu hỏi yêu cầu.

- Phương án nhiễu - Chức năng chính: Là câu trả lời hợp lý (nhưng không chính xác) đối với câu hỏi hoặc vấn đề được nêu ra trong câu dẫn.

+ Chỉ hợp lý đối với những học sinh không có kiến thức hoặc không đọc tài liệu đầy đủ.

+ Không hợp lý đối với các học sinh có kiến thức, chịu khó học bài.

Ví dụ :

Trong câu hỏi trên:

- Đáp án là D

- Phương án A: Thống nhất đất nước

- Phương án B: Chiến tranh biên giới Việt – Trung.

- Phương án C: Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ VI của Đảng Cộng sản Việt Nam

b. Đặc tính của câu hỏi trắc nghiệm khách quan nhiều lựa chọn

TT	Cấp độ	Mô tả
1	Nhận biết	Học sinh nhớ các khái niệm cơ bản, có thể nêu lên hoặc nhận ra chúng khi được yêu cầu

2	Thông hiểu	Học sinh hiểu các khái niệm cơ bản và có thể vận dụng chúng, khi chúng được thể hiện theo cách tương tự như cách giáo viên đã giảng hoặc như các ví dụ tiêu biểu về chúng trên lớp học.
3	Vận dụng	Học sinh có thể hiểu được khái niệm ở một cấp độ cao hơn “thông hiểu”, tạo ra được sự liên kết logic giữa các khái niệm cơ bản và có thể vận dụng chúng để tổ chức lại các thông tin đã được trình bày giống với bài giảng của giáo viên hoặc trong sách giáo khoa.
4	Vận dụng cao	Học sinh có thể sử dụng các kiến thức về môn học - chủ đề để giải quyết các vấn đề mới, không giống với những điều đã được học, hoặc trình bày trong sách giáo khoa, nhưng ở mức độ phù hợp nhiệm vụ, với kỹ năng và kiến thức được giảng dạy phù hợp với mức độ nhận thức này. Đây là những vấn đề, nhiệm vụ giống với các tình huống mà Học sinh sẽ gặp phải ngoài xã hội.

c. Ưu điểm và nhược điểm của câu trắc nghiệm nhiều lựa chọn

• *Ưu điểm:*

- Có thể đo được khả năng tư duy khác nhau Có thể dùng loại này để kiểm tra, đánh giá những mục tiêu giảng dạy khác nhau.
- Nội dung đánh giá được nhiều, có thể bao quát được toàn bộ chương trình học
- Độ tin cậy cao hơn, yếu tố đoán mò may rủi giảm hơn so với câu hỏi có 2 lựa chọn ... (câu hỏi đúng sai)
- Độ giá trị cao hơn nhờ tính chất có thể dùng đo những mức nhận thức và tư duy khác nhau và ở bậc cao.
- Việc chấm bài nhanh hơn, khách quan hơn.
- Khảo sát được số lượng lớn thí sinh

• *Hạn chế:*

- Khó và tốn thời gian soạn câu hỏi/các phương án nhiều.
- Các câu hỏi dễ rơi vào tình trạng kiểm tra việc ghi nhớ kiến thức nếu viết hời hợt;
- Các câu trắc nghiệm nhiều lựa chọn có thể khó đo được khả năng phán đoán tinh vi, khả năng giải quyết vấn đề một cách khéo léo và khả năng diễn giải một cách hiệu nghiệm bằng câu hỏi loại tự luận.

d. Những kiểu câu trắc nghiệm nhiều lựa chọn:

- Câu lựa chọn câu trả lời đúng: trong các phương án đưa ra để thí sinh lựa chọn chỉ có duy nhất một phương án đúng

Câu lựa chọn câu trả lời đúng nhất: trong các phương án đưa ra có thể có nhiều hơn một phương án là đúng, tuy nhiên sẽ có một phương án là đúng nhất.

- Câu lựa chọn các phương án trả lời đúng: trong các phương án lựa chọn có một hoặc nhiều hơn một phương án đúng, và thí sinh được yêu cầu tìm ra tất cả các phương án đúng.

- Câu lựa chọn phương án để hoàn thành câu: với loại câu hỏi này, phần thân của câu hỏi là một câu không hoàn chỉnh; phần khuyết có thể nằm trong hoặc nằm cuối của câu dẫn và thí sinh được yêu cầu lựa chọn một phương án phù hợp để hoàn thành câu.

- Câu theo cấu trúc phủ định: câu hỏi kiểu này có phần thân câu hỏi chứa một từ mang ý nghĩa phủ định như không, ngoại trừ...

- Câu kết hợp các phương án: với kiểu câu này, phần thân thường đưa ra một số (nên là 3 – 6) mệnh đề, thường là các bước thực hiện trong một quy trình hoặc các sự kiện/ hiện tượng diễn ra trong một trình tự thời gian....., sau đó, mỗi phương án lựa chọn và một trật tự sắp xếp các mệnh đề đã cho.

e. Một số nguyên tắc khi biên soạn câu trắc nghiệm nhiều lựa chọn

- Phần dẫn cần bao gồm một câu hoặc một số câu truyền đạt một ý hoàn chỉnh, để người học đọc hết phần dẫn đã có thể nắm được sơ bộ câu hỏi đang kiểm tra vấn đề gì; đồng thời các phương án lựa chọn cần ngắn gọn. Nguyên tắc này cũng giúp chúng ta tiết kiệm diện tích giấy để trình bày câu hỏi trên đề thi, đồng thời tiết kiệm thời gian đọc câu hỏi của thí sinh.

- Mỗi câu hỏi nên thiết kế có 4 đến 5 phương án lựa chọn. Các câu hỏi trong cùng một đề thi nên thống nhất về số lượng phương án lựa chọn để thuận tiện trong chấm điểm. Trường hợp trong cùng một đề thi có nhiều câu trắc nghiệm nhiều lựa chọn và số lượng các phương án không thống nhất thì cần sắp xếp thành các nhóm các câu có cùng số lượng phương án.

- Câu hỏi cũng như các phương án lựa chọn cần không có dấu hiệu kích thích thí sinh đoán mò đáp án. Hai tác giả Millman và Pauk (1969) đã chỉ ra 10 đặc trưng lớn mà câu trắc nghiệm nhiều lựa chọn có thể cung cấp dấu hiệu để người dự thi đoán mò đáp án, đó là:

Phương án đúng được diễn đạt dài hơn những phương án còn lại;

Phương án đúng được mô tả chi tiết và đầy đủ, khiến cho người ta dễ dàng nhận ra nhờ tính chính xác của phương án;

Nếu một phương án lựa chọn chứa từ khóa được nhắc lại từ phần dẫn thì nhiều khả năng đó là phương án đúng;

Phương án đúng có tính phổ biến và quen thuộc hơn những phương án còn lại;

Người ta sẽ ít khi đặt phương án đầu tiên và phương án cuối cùng là đáp án; Nếu các phương án được sắp xếp theo một trật tự logic (ví dụ: nếu là các con số thì sắp xếp từ bé đến lớn), người ta sẽ có xu hướng sắp xếp đáp án là các phương án ở giữa;

Nếu các phương án đều mang ý nghĩa cụ thể, chỉ có một phương án mang ý nghĩa khái quát thì nhiều khả năng phương án khái quát nhất sẽ là đáp án;

Nếu có hai phương án mang ý nghĩa tương tự nhau hoặc đối lập nhau thì một trong hai phương án này sẽ là đáp án;

Nếu câu hỏi có phương án cuối cùng kiểu “tất cả các phương án trên đều đúng/sai” thì có thể đáp án sẽ rơi vào phương án này;

Việc sử dụng ngôn từ ngây ngô, dễ dãi, không phù hợp văn cảnh có thể là dấu hiệu của phương án nhiễu;

Nếu chỉ có một phương án khi ghép với phần dẫn tạo nên một chỉnh thể ngữ pháp thì đây chính là đáp án.

- Phương án nhiễu không nên “sai” một cách quá lộ liễu mà cần có sự liên hệ logic nhất định tới chủ đề và được diễn đạt sao cho có vẻ đúng (có vẻ hợp lý). Lý tưởng nhất, các phương án

nhieu nên được xây dựng dựa trên lỗi sai của người học, chẳng hạn các con số biểu thị kết quả của những cách tư duy sai (không phải là những con số được lấy ngẫu nhiên).

- Cần rất thận trọng khi sử dụng câu có phương án lựa chọn kiểu “tất cả các phương án trên đều đúng/sai”. Trong câu trắc nghiệm lựa chọn phương án đúng nhất, việc sử dụng lựa chọn “tất cả các phương án trên đều sai” cần tuyệt đối tránh. Trong một đề thi cũng không nên xuất hiện quá nhiều câu hỏi có lựa chọn kiểu này.

- Hạn chế sử dụng câu phủ định, đặc biệt là câu có 2 lần phủ định. Việc sử dụng câu dạng này chỉ là rối tư duy của thí sinh khi suy nghĩ tìm đáp án. Sử dụng câu dạng này làm tăng độ khó câu hỏi, mà độ khó ấy lại không nằm ở tri thức/ năng lực cần kiểm tra mà nằm ở việc đọc hiểu câu hỏi của thí sinh. Nếu nhất thiết phải dùng câu dạng này thì cần làm nổi bật từ phủ định (bằng cách in hoa và/hoặc in đậm).

- Các phương án lựa chọn cần hoàn toàn độc lập với nhau, tránh trùng lặp một phần hoặc hoàn toàn.

- Nếu có thể, hãy sắp xếp các phương án lựa chọn theo một trật tự logic nhất định. Việc làm này sẽ giảm thiểu các dấu hiệu kích thích thí sinh đoán mò đáp án.

- Trong cùng một đề thi, số câu hỏi có vị trí đáp án là phương án thứ nhất, thứ hai, thứ ba, ... nên gần bằng nhau. Tránh một đề thi có quá nhiều câu hỏi có đáp án đều là phương án thứ nhất hoặc thứ hai ...

- Các phương án lựa chọn nên đồng nhất với nhau, có thể về ý nghĩa, âm thanh từ vựng, độ dài, thứ nguyên, loại từ (danh từ, động từ, tính từ...).

- Trong một số trường hợp cụ thể, cần chú ý tính thời sự hoặc thời điểm của dữ liệu đưa ra trong câu hỏi, nhằm đảm bảo tính chính xác của dữ liệu, và không gây tranh cãi về đáp án.

- Phải chắc chắn có một phương án là đúng.

3.6. Trắc nghiệm tự luận

a. Khái niệm

Theo John M. Stalnaker (1951), câu trắc nghiệm tự luận "là một câu hỏi yêu cầu thí sinh phải tự viết ra phần bài làm của mình với độ dài thông thường là một câu hoặc nhiều hơn một câu. Về bản chất, người viết câu hỏi không thể liệt kê sẵn các kiểu trả lời được cho là đúng, và vì thế sự chính xác và chất lượng câu trả lời chỉ có thể được đánh giá một cách chủ quan bởi một người dạy dạy môn học"¹.

Theo cách định nghĩa trên, câu trắc nghiệm tự luận có 4 điểm đặc trưng, khác với câu trắc nghiệm khách quan, như sau:

Yêu cầu thí sinh phải viết câu trả lời, thay vì lựa chọn;

Phần trả lời của thí sinh phải bao gồm từ 2 câu trở lên;

Cho phép mỗi thí sinh có kiểu trả lời khác nhau;

Cần có người chấm điểm đủ năng lực để đánh giá sự chính xác và chất lượng của câu hỏi; đánh giá này mang sự chủ quan của người chấm điểm.

Mặc dù gọi là câu trắc nghiệm tự luận nhưng chúng ta có thể sử dụng loại câu này ở tất cả các môn học, từ nhóm các môn học xã hội đến các môn khoa học tự nhiên, kể cả toán học (chẳng

¹ Stalnaker, J. M. (1951). *The Essay Type of Examination*. In E. F. Lindquist (Ed.), *Educational Measurement* (pp. 495-530). Menasha, Wisconsin: George Banta.

hạn, kiểm tra cách tư duy và lập luận của thí sinh thông qua việc trình bày các bước để giải một bài toán).

b. Ưu điểm và hạn chế của câu trắc nghiệm tự luận:

** Ưu điểm*

- Đánh giá được những năng lực nhận thức và tư duy bậc cao, như năng lực thảo luận về một vấn đề, năng lực trình bày quan điểm, năng lực miêu tả và trình bày theo quy trình hoặc hệ thống, năng lực nhận diện nguyên nhân và trình bày giải pháp...

- Phù hợp để đánh giá quá trình tư duy và lập luận của thí sinh.

- Mang lại trải nghiệm thực tế cho thí sinh: Câu hỏi tự luận thường mang lại bối cảnh để thí sinh thể hiện năng lực gắn với đời sống hơn là câu trắc nghiệm. Những kỹ năng phù hợp với đánh giá qua trắc nghiệm tự luận như kỹ năng giải quyết vấn đề, kỹ năng ra quyết định, kỹ năng lập luận bảo vệ quan điểm... đều là những kỹ năng mang ý nghĩa sống còn với cuộc sống.

- Có thể đánh giá được thái độ của người học thông qua việc trả lời câu trắc nghiệm tự luận, điều này rất khó thực hiện khi sử dụng câu trắc nghiệm khách quan.

** Hạn chế:*

Chỉ đánh giá được một phạm vi nội dung nhất định, khó đảm bảo tính đại diện cho nội dung cần đánh giá: bởi vì câu trắc nghiệm tự luận cần có thời gian để thí sinh trả lời câu hỏi, nên một đề kiểm tra không thể bao gồm quá nhiều câu tự luận, từ đó dẫn đến không thể bao phủ toàn bộ những nội dung cần đánh giá, và khó đảm bảo độ giá trị của câu hỏi.

Với loại câu hỏi này, thông thường viết câu hỏi thì nhanh nhưng việc chấm điểm thì tốn thời gian và đòi hỏi người chấm điểm phải thành thạo chuyên môn. Việc chấm điểm cũng khó tránh khỏi chủ quan của người chấm, ảnh hưởng đến độ tin cậy của kết quả đánh giá. Trình độ, năng lực, hiểu biết về thí sinh, thậm chí cả trạng thái tâm lý của người chấm điểm đều có thể ảnh hưởng đến điểm số.

Nhìn chung, câu trắc nghiệm tự luận sử dụng phù hợp nhất để: (i) đánh giá mức độ nắm vững một nội dung kiến thức thuộc môn học; (ii) đánh giá khả năng lập luận của người học, sử dụng kiến thức môn học.

c. Các dạng câu trắc nghiệm tự luận

Có thể phân loại câu trắc nghiệm tự luận thành hai nhóm: Câu tự luận có cấu trúc và Câu tự luận mở. Dưới đây là hai ví dụ:

Ở câu tự luận này, thí sinh được yêu cầu viết bài luận có độ dài giới hạn 2 trang, và nội dung giới hạn ở việc *so sánh*. Các yêu cầu cụ thể hơn về nội dung cũng được đưa ra, thể hiện của việc *liên hệ* với trải nghiệm thực tế của người học. Ngoài ra, đầu bài cũng nêu những tiêu chí chấm điểm quan trọng: *mức độ rõ ràng, giải thích điểm giống và khác nhau, cách liên hệ...*

Với câu tự luận dưới đây, thí sinh hoàn toàn tự do trong việc thể hiện quan điểm, tự do trong việc lựa chọn thông tin để đưa vào phần trả lời, tự do sắp xếp các ý, và tự do lựa chọn từ ngữ và cách diễn đạt để trình bày câu trả lời. Loại câu hỏi tự luận mở rất phù hợp để khuyến khích người học phát triển năng lực sáng tạo

Câu tự luận mở:

Có người nói công thức của tình bạn: “Một muỗng của sự chia sẻ, hai muỗng của sự quan tâm, một muỗng cho sự tha thứ, trộn tất cả những thứ này lại với nhau... sẽ tạo nên người bạn mãi mãi”. Hãy bình luận về câu nói này. Hãy đưa ra một công thức của riêng mình và dùng kinh nghiệm, sự trải nghiệm của mình để thuyết phục mọi người.

Thời gian làm bài: 40 phút.

Câu tự luận có cấu trúc: Viết một bài luận ngắn khoảng 2 trang, so sánh hai khái niệm “vị tha” và “ích kỷ”. Bài luận cần liên hệ với (a) một bối cảnh hoặc tình huống cụ thể mà một người có tính “vị tha” hay “ích kỷ” gặp phải; và (b) những người mà họ gặp.

Bài luận của bạn sẽ được chấm điểm dựa trên mức độ rõ ràng của việc giải thích điểm giống và khác nhau giữa hai khái niệm trên, và cách liên hệ với (a) bối cảnh, tình huống, và (b) những người cụ thể.

Thời gian làm bài: 40 phút.

Câu tự luận có cấu trúc phù hợp để đánh giá các bậc nhận thức như Nhớ, Hiểu, Vận dụng, Phân tích, và khả năng tổ chức, sắp xếp thông tin...

Câu tự luận mở phù hợp để đánh giá các bậc nhận thức Hiểu, Vận dụng, Phân tích, Đánh giá; các vấn đề mang tính tích hợp, toàn cầu; cách thức tổ chức, sắp xếp thông tin; khả năng thuyết phục...

d. Một số lưu ý khi viết câu trắc nghiệm tự luận:

- Chỉ nên sử dụng câu tự luận để đánh giá những mục tiêu dạy học mà nếu đánh giá bằng câu trắc nghiệm khách quan thì sẽ có nhiều hạn chế (ví dụ: những năng lực nhận thức bậc cao như phân tích, đánh giá, sáng tạo). Đặc biệt với câu tự luận mở chỉ nên khai thác để đánh giá năng lực đánh giá, sáng tạo.

- Đặt câu hỏi phải đảm bảo nhắm đến yêu cầu thí sinh thể hiện năng lực như mục tiêu dạy học đã đặt ra. Nếu sử dụng câu tự luận có cấu trúc, phải đảm bảo sử dụng động từ phù hợp với động từ đã sử dụng ở mục tiêu dạy học. Nếu là câu tự luận mở, phải đảm bảo các tiêu chí đánh giá đánh giá được mục tiêu dạy học.

- Yêu cầu của câu hỏi cần được làm rõ tới người học thông qua văn phong rõ ràng và ngắn gọn. Sử dụng những từ chỉ hành động cụ thể như miêu tả, giải thích, so sánh, nêu ưu điểm và nhược điểm... Tránh dùng những động từ mơ hồ, trừu tượng như “vận dụng”, vì người học có thể không biết cần làm gì khi được yêu cầu “vận dụng”. Với một số mục tiêu đánh giá kỳ vọng về số lượng lập luận hay vấn đề mà người học cần trình bày, câu hỏi cũng cần nêu rõ số lượng này. Với câu tự luận có cấu trúc, người dạy nên cùng người học xây dựng bài mẫu, hoặc các tiêu chí đánh giá để người học hiểu rõ câu hỏi hơn và việc chấm điểm cũng sẽ khách quan hơn.

- Với câu trắc nghiệm tự luận, không nên cho phép thí sinh lựa chọn câu hỏi giữa các câu hỏi tương đương nhau. Việc sử dụng câu tự luận đã làm giảm tính đại diện của nội dung đánh giá, việc cho phép thí sinh lựa chọn câu hỏi một lần nữa làm giảm tính đại diện này. Hơn nữa, mỗi thí sinh có thể có hứng thú với câu hỏi này hơn là câu hỏi khác, việc cho thí sinh lựa chọn câu hỏi sẽ làm cho việc đánh giá trở nên thiếu công bằng.

- Cần nhắc để giao đủ thời gian làm bài cho mỗi câu hỏi. Trên đề kiểm tra nên ghi rõ khuyến nghị thời gian làm bài và độ dài phần trả lời câu hỏi (nếu có thể). Cần tính toán để thí sinh có đủ thời gian đọc đề bài, suy nghĩ và viết câu trả lời. Không nên có quá nhiều câu hỏi tự luận trong một đề kiểm tra.

- Công việc chấm điểm bài tự luận có thể bị ảnh hưởng bởi một số yếu tố gây thiên kiến như: chính tả, cách hành văn, chữ VIẾT, cách lấy ví dụ, hiểu biết của người chấm điểm về thí sinh... Để giảm thiểu sự ảnh hưởng này, việc chấm điểm cần tập trung vào mục tiêu dạy học mà chúng ta cần đánh giá, sử dụng các tiêu chí đánh giá đã thống nhất từ trước. Với câu tự luận trả lời có cấu trúc, có thể xây dựng tiêu chí đánh giá và thang điểm trên một bài trả lời mẫu. Đồng thời, nên đọc phách bài

kiểm tra trước khi chấm điểm. Tiến hành chấm điểm toàn bộ bài làm của một câu hỏi (ở tất cả các bài kiểm tra) trước khi chuyển sang câu tiếp theo. Với những bài kiểm tra mang ý nghĩa quan trọng đối với thí sinh, nên có 2-3 người chấm điểm cùng đánh giá một bài kiểm tra.

Phần II. HƯỚNG DẪN XÂY DỰNG MA TRẬN VÀ BẢN ĐẶC TẢ

I. Hướng dẫn xây dựng ma trận đề kiểm tra

a. Khái niệm ma trận đề kiểm tra

- Ma trận đề kiểm tra là bản thiết kế đề kiểm tra chứa đựng những thông tin về cấu trúc cơ bản của đề kiểm tra như: Chương/chủ đề; Nội dung/đơn vị kiến thức; Mức độ nhận thức/cấp độ năng lực của từng câu hỏi, thuộc tính các câu hỏi ở từng vị trí; Tỷ lệ % cho từng mức độ nhận thức...

- Ma trận đề kiểm tra cho phép tạo ra nhiều đề kiểm tra có chất lượng tương đương.

- Có nhiều phiên bản Ma trận đề kiểm tra. Mức độ chi tiết của các ma trận này phụ thuộc vào mục đích và đối tượng sử dụng.

b. Cấu trúc một bảng ma trận đề kiểm tra

Cấu trúc một bảng ma trận đề kiểm tra gồm các thông tin như sau:

- Tên Bảng ma trận

- Cấu trúc từng phần (Prompt Attributes):

+ Cấu trúc và tỷ trọng từng phần

+ Các câu hỏi trong đề kiểm tra (items)

✓ Dạng thức câu hỏi

✓ Nội dung/Lĩnh vực kiến thức

✓ Cấp độ/thang năng lực đánh giá

✓ Vị trí câu hỏi trong đề kiểm tra

- Các thông tin hỗ trợ khác

c. Thông tin cơ bản của ma trận đề kiểm tra:

- Mục tiêu đánh giá (objectives)

- Lĩnh vực, phạm vi kiến thức (Content)

- Tổng số câu hỏi

- Phân bố câu hỏi theo lĩnh vực, phạm vi kiến thức, mức độ khó, mục tiêu đánh giá.

- Các lưu ý khác...

Khung ma trận đề kiểm tra giữa kì/cuối kì

TT	Chương/ chủ đề	Nội dung/đơn vị kiến thức	Mức độ nhận thức								Tổng % điểm
			Nhận biết (TNKQ)		Thông hiểu (TL)		Vận dụng (TL)		Vận dụng cao (TL)		
			TNKQ	TL	TNKQ	TL	TNKQ	TL	TNKQ	TL	
Phân môn Địa lí											
1	Chủ đề A	Nội dung 1:									

		Nội dung 2.								
		Nội dung n.								
2	Chủ đề B									
3	Chủ đề n									
Tỉ lệ			20%	15%	10%	5%				
Phân môn Lịch sử										
1	Chủ đề A	Nội dung 1:								
		Nội dung 2.								
		Nội dung n.								
2	Chủ đề B									
3	Chủ đề n									
Tỉ lệ			20%	15%	10%	5%				
Tổng hợp chung			40%	30%	20%	10%				

c) Hướng dẫn xây dựng

- Mỗi phân môn được tính 50% số điểm. Tỉ lệ các mức độ nhận thức của hai phân môn bằng nhau.

- Chủ đề liên môn được phân công dạy ở phân môn thì được kiểm tra tích hợp vào phân môn đó.

- Tỉ lệ điểm của chủ đề A + chủ đề B ++ cộng chủ đề n = 50% tổng điểm (tương đương 5,0 điểm).

- Nội dung kiểm tra cuối kì bao gồm nội dung học toàn học kì, những nội dung kiểm tra giữa kì được tính không quá 10% số điểm và chỉ kiểm tra ở mức độ nhận biết.

II. Hướng dẫn xây dựng bản đặc tả đề kiểm tra

a. Khái niệm bản đặc tả

Bản đặc tả đề kiểm tra (trong tiếng Anh gọi là *test specification* hay *test blueprint*) là một bản mô tả chi tiết, có vai trò như một hướng dẫn để viết một đề kiểm tra hoàn chỉnh. Bản đặc tả đề kiểm tra cung cấp thông tin về cấu trúc đề kiểm tra, hình thức câu hỏi, số lượng câu hỏi ở mỗi loại, và phân bố câu hỏi trên mỗi mục tiêu đánh giá.

Bản đặc tả đề kiểm tra giúp nâng cao độ giá trị của hoạt động đánh giá và xây dựng đề kiểm tra, đánh giá đúng những mục tiêu dạy học dự định được đánh giá. Nó cũng giúp đảm bảo sự đồng nhất giữa các đề kiểm tra dùng để phục vụ cùng một mục đích đánh giá. Bên cạnh lợi ích đối với

hoạt động kiểm tra, đánh giá, bản đặc tả đề kiểm tra có tác dụng giúp cho *hoạt động học tập trở nên rõ ràng, có mục đích, có tổ chức và có thể kiểm soát được*. Người học có thể sử dụng để *chủ động đánh giá việc học và tự chấm điểm sản phẩm học tập của mình*. Còn người dạy có thể áp dụng để *triển khai hướng dẫn các nhiệm vụ, kiểm tra và đánh giá*. Bên cạnh đó, nó cũng giúp các nhà quản lý giáo dục kiểm soát chất lượng giáo dục của đơn vị mình.

b. Cấu trúc bản đặc tả đề kiểm tra

Một bản đặc tả đề kiểm tra cần chỉ rõ mục đích của bài kiểm tra, những mục tiêu dạy học mà bài kiểm tra sẽ đánh giá, ma trận phân bố câu hỏi theo nội dung dạy học và mục tiêu dạy học, cụ thể như sau:

(i) Mục đích của đề kiểm tra

Phần này cần trình bày rõ đề kiểm tra sẽ được sử dụng phục vụ mục đích gì. Các mục đích sử dụng của đề kiểm tra *có thể* bao gồm (1 hoặc nhiều hơn 1 mục đích):

Cung cấp thông tin mô tả trình độ, năng lực của người học tại thời điểm đánh giá.

Dự đoán sự phát triển, sự thành công của người học trong tương lai.

Nhận biết sự khác biệt giữa các người học.

Đánh giá việc thực hiện mục tiêu giáo dục, dạy học.

Đánh giá kết quả học tập (hay việc làm chủ kiến thức, kỹ năng) của người học so với mục tiêu giáo dục, dạy học đề ra. Chẩn đoán điểm mạnh, điểm tồn tại của người học để có hoạt động giáo dục, dạy học phù hợp.

Đánh giá trình độ, năng lực của người học tại thời điểm bắt đầu và kết thúc một khóa học để đo lường sự tiến bộ của người học hay hiệu quả của khóa học.

(ii) Hệ mục tiêu dạy học/tiêu chí đánh giá

Phần này trình bày chi tiết mục tiêu dạy học: những kiến thức và năng lực mà người học cần chiếm lĩnh và sẽ được yêu cầu thể hiện thông qua bài kiểm tra. Những tiêu chí để xác định các cấp độ đạt được của người học đối với từng mục tiêu dạy học. Có thể sử dụng các thang năng lực để xác định mục tiêu dạy học/tiêu chí đánh giá, chẳng hạn thang năng lực nhận thức của Bloom...

(iii) Bảng đặc tả đề kiểm tra

Bảng đặc tả đề kiểm tra là một bảng có cấu trúc hai chiều, với một chiều là các chương/chủ đề nội dung kiến thức và một chiều là các cấp độ năng lực mà người học sẽ được đánh giá thông qua đề kiểm tra. Với mỗi chương/chủ đề nội dung kiến thức, tại một cấp độ năng lực, căn cứ mục tiêu dạy học, người dạy đưa ra một tỷ trọng cho phù hợp.

(iv). Cấu trúc đề kiểm tra: Phần này mô tả chi tiết các hình thức câu hỏi sẽ sử dụng trong đề kiểm tra; phân bố thời gian và điểm số cho từng câu hỏi.

BẢNG ĐẶC TẢ ĐỀ KIỂM TRA ĐỊNH KÌ

MÔN: LỊCH SỬ VÀ ĐỊA LÍ

Lớp

TT	Chương/ Chủ đề	Nội dung/Đơn vị kiến thức	Mức độ đánh giá	Số câu hỏi theo mức độ nhận thức			
				Nhận biết	Thông hiểu	Vận dụng	Vận dụng cao
Phân môn Địa lí							
1	Chủ đề A	Nội dung 1:	Nhận biết Thông hiểu Vận dụng Vận dụng cao				

		Nội dung 2.				
		Nội dung n.				
2	Chủ đề B					
3	Chủ đề n					
Số câu/ loại câu			8 câu TNKQ	1 câu TL	1 câu (a) TL	1 câu (b) TL
Tỉ lệ %			20	15	10	5
Phân môn Lịch sử						
1	Chủ đề A	Nội dung 1:	Nhận biết Thông hiểu Vận dụng Vận dụng cao			
		Nội dung 2.				
		Nội dung n.				
2	Chủ đề B					
3	Chủ đề n					
Số câu/ loại câu			8 câu TNKQ	1 câu TL	1 câu (a) TL	1 câu (b) TL
Tỉ lệ %			20	15	10	5
Tổng hợp chung			40%	30%	20%	10%

c) Hướng dẫn xây dựng

- Với câu hỏi mức độ nhận biết thì mỗi câu hỏi cần được ra ở một chỉ báo của mức độ mô tả cần kiểm tra, đánh giá tương ứng (1 gạch đầu dòng thuộc mức độ đó).

- Các câu hỏi ở mức độ nhận biết nên kiểm tra bằng dạng câu hỏi TNKQ; các mức độ khác kiểm tra bằng dạng câu hỏi tự luận.

- Với nhiều nội dung ở cùng 01 mức độ nhận thức, lựa chọn nội dung kiểm tra bằng cách chọn dấu * nghĩa chọn cho trường hợp (hoặc).

- Nội dung kiểm tra cuối kì bao gồm nội dung học toàn học kì, những nội dung kiểm tra giữa kì được tính không quá 10% số điểm và chỉ kiểm tra ở mức độ nhận biết.

III. Giới thiệu bản đặc tả của cấp học

1. Bảng đặc tả phân môn Địa lí

Lớp 6

STT	Nội dung		Mức độ kiểm tra, đánh giá
1	<p>TẠI SAO CẦN HỌC ĐỊA LÍ?</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Những khái niệm cơ bản và kỹ năng chủ yếu – Những điều lí thú khi học môn Địa lí – Địa lí và cuộc sống 	<p>Nhận biết Nêu được vai trò của Địa lí trong cuộc sống.</p> <p>Thông hiểu - Hiểu được tầm quan trọng của việc nắm các khái niệm cơ bản, các kỹ năng địa lí trong học tập và trong sinh hoạt.</p> <p>Vận dụng - Hiểu được ý nghĩa và sự lí thú của việc học môn Địa lí.</p>
2	<p>BẢN ĐỒ: PHƯƠNG TIỆN THỂ HIỆN BỀ MẶT TRÁI ĐẤT</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Hệ thống kinh vĩ tuyến. Tọa độ địa lí của một địa điểm trên bản đồ – Các yếu tố cơ bản của bản đồ – Các loại bản đồ thông dụng – Lược đồ trí nhớ 	<p>Nhận biết Xác định được trên bản đồ và trên quả Địa Cầu: kinh tuyến gốc, xích đạo, các bán cầu.</p> <p>– Đọc được các kí hiệu bản đồ và chú giải bản đồ hành chính, bản đồ địa hình.</p> <p>Thông hiểu – Đọc và xác định được vị trí của đối tượng địa lí trên bản đồ.</p> <p>Vận dụng - Ghi được tọa độ địa lí của một địa điểm trên bản đồ. – Xác định được hướng trên bản đồ và tính khoảng cách thực tế giữa hai địa điểm trên bản đồ theo tỉ lệ bản đồ. – Biết tìm đường đi trên bản đồ. – Vẽ được lược đồ trí nhớ thể hiện các đối tượng địa lí thân quen đối với cá nhân học sinh.</p>
3	<p>TRÁI ĐẤT HÀNH TINH CỦA HỆ MẶT TRỜI</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Vị trí của Trái Đất trong hệ Mặt Trời – Hình dạng, kích thước Trái Đất – Chuyển động của Trái Đất và hệ quả địa lí 	<p>Nhận biết – Xác định được vị trí của Trái Đất trong hệ Mặt Trời. – Mô tả được hình dạng, kích thước Trái Đất. – Mô tả được chuyển động của Trái Đất: quanh trục và quanh Mặt Trời.</p> <p>Thông hiểu – Nhận biết được giờ địa phương, giờ khu vực (múi giờ). – Trình bày được hiện tượng ngày đêm luân phiên nhau – Trình bày được hiện tượng ngày đêm dài ngắn theo mùa.</p>

			<p>Vận dụng</p> <ul style="list-style-type: none"> – Mô tả được sự lệch hướng chuyển động của vật thể theo chiều kinh tuyến. – So sánh được giờ của hai địa điểm trên Trái Đất.
4	CẤU TẠO CỦA TRÁI ĐẤT. VỎ TRÁI ĐẤT	<ul style="list-style-type: none"> – Cấu tạo của Trái Đất – Các mảng kiến tạo – Hiện tượng động đất, núi lửa và sức phá hoại của các tai biến thiên nhiên này – Quá trình nội sinh và ngoại sinh. Hiện tượng tạo núi – Các dạng địa hình chính – Khoáng sản 	<p>Nhận biết</p> <ul style="list-style-type: none"> – Trình bày được cấu tạo của Trái Đất gồm ba lớp. – Trình bày được hiện tượng động đất, núi lửa – Kể được tên một số loại khoáng sản. <p>Thông hiểu</p> <ul style="list-style-type: none"> – Nêu được nguyên nhân của hiện tượng động đất và núi lửa. – Phân biệt được quá trình nội sinh và ngoại sinh: Khái niệm, nguyên nhân, biểu hiện, kết quả. – Trình bày được tác động đồng thời của quá trình nội sinh và ngoại sinh trong hiện tượng tạo núi. <p>Vận dụng</p> <ul style="list-style-type: none"> – Xác định được trên lược đồ các mảng kiến tạo lớn, đới tiếp giáp của hai mảng xô vào nhau. – Phân biệt được các dạng địa hình chính trên Trái Đất: Núi, đồi, cao nguyên, đồng bằng. – Đọc được lược đồ địa hình tỉ lệ lớn và lát cắt địa hình đơn giản. <p>Vận dụng cao</p> <ul style="list-style-type: none"> – Tìm kiếm được thông tin về các thảm họa thiên nhiên do động đất và núi lửa gây ra.

5	KHÍ HẬU VÀ BIẾN ĐỔI KHÍ HẬU	<ul style="list-style-type: none"> – Các tầng khí quyển. Thành phần không khí – Các khối khí. Khí áp và gió – Nhiệt độ và mưa. Thời tiết, khí hậu – Sự biến đổi khí hậu và biện pháp ứng phó. 	<p>Nhận biết</p> <ul style="list-style-type: none"> – Mô tả được các tầng khí quyển, đặc điểm chính của tầng đối lưu và tầng bình lưu; – Kể được tên và nêu được đặc điểm về nhiệt độ, độ ẩm của một số khối khí. – Trình bày được sự phân bố các đai khí áp và các loại gió thổi thường xuyên trên Trái Đất. – Trình bày được sự thay đổi nhiệt độ bề mặt Trái Đất theo vĩ độ. – Mô tả được hiện tượng hình thành mây, mưa. <p>Thông hiểu</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hiểu được vai trò của oxy, hơi nước và khí carbonic đối với tự nhiên và đời sống. – Trình bày được khái quát đặc điểm của một trong các đới khí hậu: ranh giới, nhiệt độ, lượng mưa, chế độ gió. – Nêu được một số biểu hiện của biến đổi khí hậu. <p>Vận dụng</p> <ul style="list-style-type: none"> – Biết cách sử dụng nhiệt kế, ẩm kế, khí áp kế. <p>Vận dụng cao</p> <ul style="list-style-type: none"> – Phân tích được biểu đồ nhiệt độ, lượng mưa; xác định được đặc điểm về nhiệt độ và lượng mưa của một số địa điểm trên bản đồ khí hậu thế giới. – Trình bày được một số biện pháp phòng tránh thiên tai và ứng phó với biến đổi khí hậu.
6	NƯỚC TRÊN TRÁI ĐẤT	<ul style="list-style-type: none"> – Các thành phần chủ yếu của thủy quyển – Vòng tuần hoàn nước – Sông, hồ và việc sử dụng nước sông, hồ – Biển và đại dương. Một số đặc điểm của môi trường biển – Nước ngầm và băng hà 	<p>Nhận biết</p> <ul style="list-style-type: none"> – Kể được tên được các thành phần chủ yếu của thủy quyển. – Mô tả được vòng tuần hoàn lớn của nước. – Mô tả được các bộ phận của một dòng sông lớn. – Xác định được trên bản đồ các đại dương thế giới. – Trình bày được các hiện tượng sóng, thủy triều, dòng biển (khái niệm; nguyên nhân; hiện tượng thủy triều; phân bố các dòng biển nóng và lạnh trong đại dương thế giới) <p>Thông hiểu</p> <ul style="list-style-type: none"> - Trình bày được mối quan hệ giữa mùa lũ của sông với các nguồn cấp nước sông. <p>Vận dụng</p> <ul style="list-style-type: none"> – Nêu được tầm quan trọng của việc sử dụng tổng hợp nước sông, hồ. – Nêu được tầm quan trọng của nước ngầm và băng hà.

			– Nêu được sự khác biệt về nhiệt độ và độ muối giữa vùng biển nhiệt đới và vùng biển ôn đới.
7	ĐẤT VÀ SINH VẬT TRÊN TRÁI ĐẤT	<ul style="list-style-type: none"> – Lớp đất trên Trái Đất. Thành phần của đất – Các nhân tố hình thành đất – Một số nhóm đất điển hình ở các đới thiên nhiên trên Trái Đất – Sự sống trên hành tinh – Sự phân bố các đới thiên nhiên – Rừng nhiệt đới 	<p>Nhận biết</p> <ul style="list-style-type: none"> – Nêu được các tầng đất và các thành phần chính của đất. – Xác định được trên bản đồ sự phân bố các đới thiên nhiên trên thế giới. – Kể được tên và xác định được trên bản đồ một số nhóm đất điển hình ở vùng nhiệt đới hoặc ở vùng ôn đới. <p>Thông hiểu</p> <ul style="list-style-type: none"> – Trình bày được một số nhân tố hình thành đất. – Trình bày được đặc điểm của rừng nhiệt đới. <p>Vận dụng</p> <ul style="list-style-type: none"> – Nêu được ví dụ về sự đa dạng của thế giới sinh vật ở lục địa và ở đại dương. <p>Vận dụng cao</p> <ul style="list-style-type: none"> – Biết cách tìm hiểu môi trường tự nhiên qua tài liệu và tham quan địa phương.
8	CON NGƯỜI VÀ THIÊN NHIÊN	<ul style="list-style-type: none"> – Dân số thế giới – Sự phân bố dân cư thế giới – Con người và thiên nhiên – Bảo vệ tự nhiên, khai thác thông minh các tài nguyên vì sự phát triển bền vững 	<p>Nhận biết</p> <ul style="list-style-type: none"> – Trình bày được đặc điểm phân bố dân cư trên thế giới. – Xác định được trên bản đồ một số thành phố đông dân nhất thế giới. – Đọc được biểu đồ quy mô dân số thế giới. <p>Thông hiểu</p> <ul style="list-style-type: none"> – Giải thích được đặc điểm phân bố dân cư trên thế giới. <p>Vận dụng</p> <ul style="list-style-type: none"> – Nêu được các tác động của thiên nhiên lên hoạt động sản xuất và sinh hoạt của con người (tác động đến đời sống sinh hoạt của con người; tác động đến sản xuất). <p>Vận dụng cao</p> <ul style="list-style-type: none"> – Trình bày được những tác động chủ yếu của loài người lên thiên nhiên Trái Đất (tác động tích cực; tác động tiêu cực). – Nêu được ý nghĩa của việc bảo vệ tự nhiên và khai thác thông minh các tài nguyên vì sự phát triển bền vững. Liên hệ thực tế địa phương.

STT	Nội dung		Mức độ của yêu cầu cần đạt
1	CHÂU ÂU	<ul style="list-style-type: none"> – Vị trí địa lí, phạm vi châu Âu – Đặc điểm tự nhiên – Đặc điểm dân cư, xã hội – Phương thức con người khai thác, sử dụng và bảo vệ thiên nhiên – Khái quát về Liên minh châu Âu (EU) 	<p>Nhận biết</p> <ul style="list-style-type: none"> – Trình bày được đặc điểm vị trí địa lí, hình dạng và kích thước châu Âu. – Xác định được trên bản đồ các sông lớn Rhein (Rainơ), Danube (Đanuyt), Volga (Vonga). – Trình bày được đặc điểm các đới thiên nhiên: đới nóng; đới lạnh; đới ôn hòa. – Trình bày được đặc điểm của cơ cấu dân cư, di cư và đô thị hoá ở châu Âu. <p>Thông hiểu</p> <ul style="list-style-type: none"> – Phân tích được đặc điểm các khu vực địa hình chính của châu Âu: khu vực đồng bằng, khu vực miền núi. – Phân tích được đặc điểm phân hoá khí hậu: phân hóa bắc nam; các khu vực ven biển với bên trong lục địa. – Nêu được dẫn chứng về Liên minh châu Âu (EU) như một trong bốn trung tâm kinh tế lớn trên thế giới. <p>Vận dụng</p> <ul style="list-style-type: none"> – Lựa chọn và trình bày được một vấn đề bảo vệ môi trường ở châu Âu.
2	CHÂU Á	<ul style="list-style-type: none"> – Vị trí địa lí, phạm vi châu Á – Đặc điểm tự nhiên – Đặc điểm dân cư, xã hội – Bản đồ chính trị châu Á; các khu vực của châu Á – Các nền kinh tế lớn và kinh tế mới nổi ở châu Á 	<p>Nhận biết</p> <ul style="list-style-type: none"> – Trình bày được đặc điểm vị trí địa lí, hình dạng và kích thước châu Á. – Trình bày được một trong những đặc điểm thiên nhiên châu Á: Địa hình; khí hậu; sinh vật; nước; khoáng sản. – Trình bày được đặc điểm dân cư, tôn giáo; sự phân bố dân cư và các đô thị lớn. – Xác định được trên bản đồ các khu vực địa hình và các khoáng sản chính ở châu Á. – Xác định được trên bản đồ chính trị các khu vực của châu Á. – Trình bày được đặc điểm tự nhiên (địa hình, khí hậu, sinh vật) của một trong các khu vực ở châu Á <p>Thông hiểu</p>

			<p>– Trình bày được ý nghĩa của đặc điểm thiên nhiên đối với việc sử dụng và bảo vệ tự nhiên.</p> <p>Vận dụng cao</p> <p>– Biết cách sưu tầm tư liệu và trình bày về một trong các nền kinh tế lớn và nền kinh tế mới nổi của châu Á (ví dụ: Trung Quốc, Nhật Bản, Hàn Quốc, Singapore).</p>
3	CHÂU PHI	<p>– Vị trí địa lí, phạm vi châu Phi</p> <p>– Đặc điểm tự nhiên</p> <p>– Đặc điểm dân cư, xã hội</p> <p>– Phương thức con người khai thác, sử dụng và bảo vệ thiên nhiên</p> <p>– Khái quát về Cộng hoà Nam Phi</p>	<p>Nhận biết</p> <p>– Trình bày được đặc điểm vị trí địa lí, hình dạng và kích thước châu Phi.</p> <p>Thông hiểu</p> <p>– Phân tích được một trong những đặc điểm thiên nhiên châu Phi: địa hình; khí hậu; sinh vật; nước; khoáng sản.</p> <p>– Phân tích được một trong những vấn đề môi trường trong sử dụng thiên nhiên ở châu Phi: vấn đề săn bắn và buôn bán động vật hoang dã, lấy ngà voi, sừng tê giác,...</p> <p>– Trình bày được một trong những vấn đề nổi cộm về dân cư, xã hội và di sản lịch sử châu Phi: tăng nhanh dân số; vấn đề nạn đói; vấn đề xung đột quân sự,...</p> <p>Vận dụng</p> <p>– Trình bày được cách thức người dân châu Phi khai thác thiên nhiên ở các môi trường khác nhau (môi trường nước, sinh vật,...)</p> <p>Vận dụng cao</p> <p>– Biết cách sưu tầm tư liệu và trình bày được một số sự kiện lịch sử về Cộng hoà Nam Phi trong mấy thập niên gần đây.</p>
4	CHÂU MỸ	<p>– Vị trí địa lí, phạm vi châu Mỹ</p> <p>– Phát kiến ra châu Mỹ</p> <p>– Đặc điểm tự nhiên, dân cư, xã hội của các khu vực châu Mỹ (Bắc Mỹ, Trung và Nam Mỹ)</p> <p>– Phương thức con người khai thác, sử dụng và</p>	<p>Nhận biết</p> <p>– Trình bày khái quát về vị trí địa lí, phạm vi châu Mỹ.</p> <p>– Xác định được trên bản đồ một số trung tâm kinh tế quan trọng ở Bắc Mỹ.</p> <p>– Trình bày được đặc điểm của rừng nhiệt đới Amazon.</p>

		<p>bảo vệ thiên nhiên ở các khu vực châu Mỹ</p>	<p>– Trình bày được đặc điểm nguồn gốc dân cư Trung và Nam Mỹ, vấn đề đô thị hoá, văn hoá Mỹ Latinh.</p> <p>Thông hiểu</p> <p>– Phân tích được các hệ quả địa lí – lịch sử của việc Christopher Colombus phát kiến ra châu Mỹ (1492 – 1502).</p> <p>– Trình bày được một trong những đặc điểm của tự nhiên: sự phân hoá của địa hình, khí hậu; sông, hồ; các đới thiên nhiên ở Bắc Mỹ.</p> <p>– Phân tích được một trong những vấn đề dân cư, xã hội: vấn đề nhập cư và chủng tộc, vấn đề đô thị hoá ở Bắc Mỹ.</p> <p>– Trình bày được sự phân hoá tự nhiên ở Trung và Nam Mỹ: theo chiều Đông – Tây, theo chiều Bắc – Nam và theo chiều cao (trên dãy núi Andes).</p> <p>Vận dụng</p> <p>– Phân tích được phương thức con người khai thác tự nhiên bền vững ở Bắc Mỹ.</p> <p>Vận dụng cao</p> <p>– Phân tích được vấn đề khai thác, sử dụng và bảo vệ thiên nhiên ở Trung và Nam Mỹ thông qua trường hợp rừng Amazon.</p>
5	CHÂU ĐẠI DƯƠNG	<p>– Vị trí địa lí, phạm vi châu Đại Dương</p> <p>– Đặc điểm thiên nhiên của các đảo, quần đảo và lục địa Australia</p> <p>– Một số đặc điểm dân cư, xã hội và phương thức con người khai thác, sử dụng và bảo vệ thiên nhiên</p>	<p>Nhận biết</p> <p>– Xác định được các bộ phận của châu Đại Dương; vị trí địa lí, hình dạng và kích thước lục địa Australia.</p> <p>– Xác định được trên bản đồ các khu vực địa hình và khoáng sản.</p> <p>– Trình bày được đặc điểm dân cư, một số vấn đề về lịch sử và văn hoá độc đáo của Australia.</p> <p>Thông hiểu</p> <p>– Phân tích được đặc điểm khí hậu Australia, những nét đặc sắc của tài nguyên sinh vật ở Australia.</p> <p>Vận dụng cao</p> <p>– Phân tích được phương thức con người khai thác, sử dụng và bảo vệ thiên nhiên ở Australia.</p>

6	CHÂU NAM CỰC	<ul style="list-style-type: none"> – Vị trí địa lí của châu Nam Cực – Lịch sử phát kiến châu Nam Cực – Đặc điểm tự nhiên và tài nguyên thiên nhiên của châu Nam Cực 	<p>Nhận biết</p> <ul style="list-style-type: none"> – Trình bày được đặc điểm vị trí địa lí của châu Nam Cực. – Trình bày được lịch sử khám phá và nghiên cứu châu Nam Cực. – Trình bày được đặc điểm thiên nhiên nổi bật của châu Nam Cực: địa hình, khí hậu, sinh vật. <p>Vận dụng cao</p> <ul style="list-style-type: none"> – Mô tả được kịch bản về sự thay đổi của thiên nhiên châu Nam Cực khi có biến đổi khí hậu toàn cầu.
---	--------------	--	---

Lớp 8

STT	Nội dung		Mức độ kiểm tra, đánh giá
1	ĐẶC ĐIỂM VỊ TRÍ ĐỊA LÍ VÀ PHẠM VI LÃNH THỔ VIỆT NAM	<ul style="list-style-type: none"> – Đặc điểm vị trí địa lí và phạm vi lãnh thổ – Ảnh hưởng của vị trí địa lí và phạm vi lãnh thổ đối với sự hình thành đặc điểm địa lí tự nhiên Việt Nam 	<p>Nhận biết</p> <ul style="list-style-type: none"> – Trình bày được đặc điểm vị trí địa lí. <p>Thông hiểu</p> <ul style="list-style-type: none"> – Phân tích được ảnh hưởng của vị trí địa lí và phạm vi lãnh thổ đối với sự hình thành đặc điểm địa lí tự nhiên Việt Nam.
2	ĐẶC ĐIỂM ĐỊA HÌNH VÀ KHOÁNG SẢN VIỆT NAM	<ul style="list-style-type: none"> – Đặc điểm chung của địa hình – Các khu vực địa hình. Đặc điểm cơ bản của từng khu vực địa hình – Ảnh hưởng của địa hình đối với sự phân hoá tự nhiên và khai thác kinh tế – Đặc điểm chung của tài nguyên khoáng sản Việt Nam. Các loại khoáng sản chủ yếu 	<p>Nhận biết</p> <ul style="list-style-type: none"> – Trình bày được một trong những đặc điểm chủ yếu của địa hình Việt Nam: Đất nước đồi núi, đa phần đồi núi thấp; Hướng địa hình; Địa hình nhiệt đới ẩm gió mùa; Chịu tác động của con người. – Trình bày được đặc điểm của các khu vực địa hình: địa hình đồi núi; địa hình đồng bằng; địa hình bờ biển và thềm lục địa. <p>Thông hiểu</p> <ul style="list-style-type: none"> – Trình bày và giải thích được đặc điểm chung của tài nguyên khoáng sản Việt Nam. – Phân tích được đặc điểm phân bố các loại khoáng sản chủ yếu và vấn đề sử dụng hợp lí tài nguyên khoáng sản. <p>Vận dụng</p>

			– Tìm được ví dụ chứng minh ảnh hưởng của sự phân hoá địa hình đối với sự phân hoá lãnh thổ tự nhiên và khai thác kinh tế.
3	ĐẶC ĐIỂM KHÍ HẬU VÀ THUỶ VĂN VIỆT NAM	<ul style="list-style-type: none"> – Khí hậu nhiệt đới ẩm gió mùa, phân hoá đa dạng – Tác động của biến đổi khí hậu đối với khí hậu và thuỷ văn Việt Nam – Đặc điểm sông ngòi. Chế độ nước sông của một số hệ thống sông lớn – Hồ, đầm và nước ngầm – Vai trò của tài nguyên khí hậu và tài nguyên nước đối với sự phát triển kinh tế – xã hội của nước ta 	<p>Nhận biết</p> <ul style="list-style-type: none"> – Trình bày được đặc điểm khí hậu nhiệt đới ẩm gió mùa của Việt Nam. – Xác định được trên bản đồ lưu vực của các hệ thống sông lớn. <p>Thông hiểu</p> <ul style="list-style-type: none"> – Chứng minh được sự phân hoá đa dạng của khí hậu Việt Nam: phân hóa bắc nam, phân hóa theo đai cao. – Phân tích được tác động của biến đổi khí hậu đối với khí hậu và thuỷ văn Việt Nam. – Phân tích được ảnh hưởng của khí hậu đối với sản xuất nông nghiệp. – Phân tích được đặc điểm mạng lưới sông và chế độ nước sông của một số hệ thống sông lớn. – Phân tích được vai trò của hồ, đầm và nước ngầm đối với sản xuất và sinh hoạt. <p>Vận dụng</p> <ul style="list-style-type: none"> – Vẽ và phân tích được biểu đồ khí hậu của một số trạm thuộc các vùng khí hậu khác nhau. – Phân tích được vai trò của khí hậu đối với sự phát triển du lịch ở một số điểm du lịch nổi tiếng của nước ta. <p>Vận dụng cao</p> <ul style="list-style-type: none"> – Tìm ví dụ về giải pháp ứng phó với biến đổi khí hậu. – Lấy ví dụ chứng minh được tầm quan trọng của việc sử dụng tổng hợp tài nguyên nước ở một lưu vực sông.
4	ĐẶC ĐIỂM THỔ NHƯỠNG VÀ SINH VẬT VIỆT NAM	<ul style="list-style-type: none"> – Đặc điểm chung của lớp phủ thổ nhưỡng – Đặc điểm và sự phân bố của các nhóm đất chính 	<p>Nhận biết</p> <ul style="list-style-type: none"> – Trình bày được đặc điểm phân bố của ba nhóm đất chính. <p>Thông hiểu</p> <ul style="list-style-type: none"> – Chứng minh được tính chất nhiệt đới gió mùa của lớp phủ thổ nhưỡng.

		<ul style="list-style-type: none"> – Vấn đề sử dụng hợp lý tài nguyên đất ở Việt Nam – Đặc điểm chung của sinh vật – Vấn đề bảo tồn đa dạng sinh học ở Việt Nam 	<ul style="list-style-type: none"> – Phân tích được đặc điểm của đất feralit và giá trị sử dụng đất feralit trong sản xuất nông, lâm nghiệp. – Phân tích được đặc điểm của đất phù sa và giá trị sử dụng của đất phù sa trong sản xuất nông nghiệp, thủy sản. – Chứng minh được sự đa dạng của sinh vật ở Việt Nam. <p>Vận dụng</p> <ul style="list-style-type: none"> – Chứng minh được tính cấp thiết của vấn đề chống thoái hoá đất. – Chứng minh được tính cấp thiết của vấn đề bảo tồn đa dạng sinh học ở Việt Nam.
5	BIỂN ĐẢO VIỆT NAM	<ul style="list-style-type: none"> – Vị trí địa lí, đặc điểm tự nhiên vùng biển đảo Việt Nam – Các vùng biển của Việt Nam ở Biển Đông – Môi trường và tài nguyên biển đảo Việt Nam 	<p>Nhận biết</p> <ul style="list-style-type: none"> – Xác định được trên bản đồ phạm vi Biển Đông, các nước và vùng lãnh thổ có chung Biển Đông với Việt Nam. – Trình bày được đặc điểm tự nhiên vùng biển đảo Việt Nam. – Trình bày được các tài nguyên biển và thềm lục địa Việt Nam. <p>Thông hiểu</p> <ul style="list-style-type: none"> – Nêu được đặc điểm môi trường biển đảo và vấn đề bảo vệ môi trường biển đảo Việt Nam. <p>Vận dụng</p> <ul style="list-style-type: none"> – Xác định được trên bản đồ các mốc xác định đường cơ sở, đường phân chia vịnh Bắc Bộ giữa Việt Nam và Trung Quốc; trình bày được các khái niệm vùng nội thủy, lãnh hải, tiếp giáp lãnh hải, vùng đặc quyền kinh tế, thềm lục địa của Việt Nam (theo Luật Biển Việt Nam).

Lớp 9

STT	Nội dung		Mức độ kiểm tra, đánh giá
1	ĐỊA LÍ DÂN CƯ VIỆT NAM	<ul style="list-style-type: none"> – Thành phần dân tộc – Gia tăng dân số ở các thời kì – Cơ cấu dân số theo tuổi và giới tính 	<p>Nhận biết</p> <ul style="list-style-type: none"> – Trình bày được đặc điểm phân bố các dân tộc Việt Nam. <p>Thông hiểu</p>

		<ul style="list-style-type: none"> – Phân bố dân cư – Các loại hình quần cư thành thị và nông thôn – Lao động và việc làm – Chất lượng cuộc sống 	<ul style="list-style-type: none"> – Phân tích được sự thay đổi cơ cấu tuổi và giới tính của dân cư. – Trình bày được sự khác biệt giữa quần cư thành thị và quần cư nông thôn. <p>Vận dụng</p> <ul style="list-style-type: none"> – Phân tích được vấn đề việc làm ở địa phương. – Vẽ và nhận xét được biểu đồ về gia tăng dân số. – Đọc bản đồ Dân số Việt Nam để rút ra được đặc điểm phân bố dân cư. – Nhận xét được sự phân hoá thu nhập theo vùng từ bảng số liệu cho trước.
2	ĐỊA LÍ CÁC NGÀNH KINH TẾ NÔNG, LÂM, THỦY SẢN	<ul style="list-style-type: none"> – Các nhân tố chính ảnh hưởng đến sự phát triển và phân bố nông, lâm, thủy sản – Sự phát triển và phân bố nông, lâm, thủy sản – Vấn đề phát triển nông nghiệp xanh 	<p>Nhận biết</p> <ul style="list-style-type: none"> – Trình bày được sự phát triển và phân bố nông, lâm, thủy sản. <p>Thông hiểu</p> <ul style="list-style-type: none"> – Phân tích được một trong các nhân tố chính ảnh hưởng đến sự phát triển và phân bố nông nghiệp (các nhân tố tự nhiên: địa hình, đất đai, khí hậu, nước, sinh vật; các nhân tố kinh tế-xã hội: dân cư và nguồn lao động, thị trường, chính sách, công nghệ, vốn đầu tư). – Phân tích được đặc điểm phân bố tài nguyên rừng và nguồn lợi thủy sản. – Trình bày được ý nghĩa của việc phát triển nông nghiệp xanh. <p>Vận dụng</p> <ul style="list-style-type: none"> – Tìm kiếm thông tin, viết báo cáo ngắn về một số mô hình sản xuất nông nghiệp có hiệu quả.
3	CÔNG NGHIỆP	<ul style="list-style-type: none"> – Các nhân tố ảnh hưởng đến sự phát triển và phân bố công nghiệp – Sự phát triển và phân bố của các ngành công nghiệp chủ yếu – Vấn đề phát triển công nghiệp xanh 	<p>Nhận biết</p> <ul style="list-style-type: none"> – Trình bày được sự phát triển và phân bố của một trong các ngành công nghiệp chủ yếu: (theo QĐ 27) – Xác định được trên bản đồ các trung tâm công nghiệp chính. <p>Thông hiểu</p>

			<p>– Phân tích được vai trò của một trong các nhân tố quan trọng ảnh hưởng đến sự phát triển và phân bố công nghiệp: vị trí địa lí, tài nguyên thiên nhiên, dân cư và nguồn lao động, chính sách, khoa học-công nghệ, thị trường, vốn đầu tư, nguồn nguyên liệu.</p> <p>Vận dụng cao</p> <p>– Giải thích được tại sao cần phát triển công nghiệp xanh.</p>
4	DỊCH VỤ	<p>– Các nhân tố ảnh hưởng đến sự phát triển và phân bố các ngành dịch vụ</p> <p>– Giao thông vận tải và bưu chính viễn thông</p> <p>– Thương mại, du lịch</p>	<p>Nhận biết</p> <p>– Xác định được trên bản đồ các tuyến đường bộ huyết mạch, các tuyến đường sắt, các cảng biển lớn và các sân bay quốc tế chính.</p> <p>– Trình bày được sự phát triển ngành bưu chính viễn thông.</p> <p>Thông hiểu</p> <p>– Phân tích được vai trò của một trong các nhân tố quan trọng ảnh hưởng đến sự phát triển và phân bố các ngành dịch vụ: vị trí địa lí, tài nguyên thiên nhiên, dân cư và nguồn lao động, chính sách, khoa học-công nghệ, thị trường, vốn đầu tư, lịch sử văn hóa.</p> <p>Vận dụng</p> <p>– Phân tích được một số xu hướng phát triển mới trong ngành thương mại và du lịch.</p>
5	SỰ PHÂN HOÁ LÃNH THỔ VÙNG TRUNG DU VÀ MIỀN NÚI BẮC BỘ	<p>– Vị trí địa lí, phạm vi lãnh thổ</p> <p>– Các đặc điểm nổi bật về điều kiện tự nhiên và tài nguyên thiên nhiên</p> <p>– Các đặc điểm nổi bật về dân cư, xã hội của vùng</p> <p>– Đặc điểm phát triển và phân bố các ngành kinh tế của vùng</p>	<p>Nhận biết</p> <p>– Xác định được trên bản đồ vị trí địa lí và phạm vi lãnh thổ của vùng.</p> <p>– Trình bày được sự phát triển và phân bố một trong các ngành kinh tế của vùng (sử dụng bản đồ và bảng số liệu).</p> <p>Thông hiểu</p> <p>– Trình bày được đặc điểm phân hoá thiên nhiên giữa Đông Bắc và Tây Bắc;</p> <p>– Trình bày được các thế mạnh để phát triển công nghiệp, lâm – nông – thủy sản, du lịch.</p> <p>– Phân tích hoặc sơ đồ hóa được các thế mạnh về tự nhiên để phát triển kinh tế – xã hội của vùng Trung du và miền núi Bắc Bộ.</p>

			<p>Vận dụng</p> <ul style="list-style-type: none"> – Nhận xét được đặc điểm nổi bật về thành phần dân tộc, phân bố dân cư và chất lượng cuộc sống dân cư (sử dụng bản đồ và bảng số liệu).
6	VÙNG ĐỒNG BẰNG SÔNG HỒNG	<ul style="list-style-type: none"> – Vị trí địa lí, phạm vi lãnh thổ – Các đặc điểm nổi bật về điều kiện tự nhiên và tài nguyên thiên nhiên – Các đặc điểm nổi bật về dân cư, xã hội của vùng – Đặc điểm phát triển và phân bố các ngành kinh tế của vùng – Vùng kinh tế trọng điểm Bắc Bộ 	<p>Nhận biết</p> <ul style="list-style-type: none"> – Trình bày được đặc điểm vị trí địa lí và phạm vi lãnh thổ của vùng. – Trình bày được sự phát triển và phân bố kinh tế ở vùng Đồng bằng sông Hồng (sử dụng bản đồ và bảng số liệu). <p>Thông hiểu</p> <ul style="list-style-type: none"> – Phân tích được thế mạnh của vùng về tài nguyên thiên nhiên đối với sự phát triển nông – lâm – thủy sản; – Trình bày được vấn đề phát triển kinh tế biển. – Phân tích được đặc điểm dân cư, nguồn lao động và ảnh hưởng của các nhân tố này đến sự phát triển kinh tế – xã hội của vùng. – Phân tích được vấn đề đô thị hoá ở Đồng bằng sông Hồng. <p>Vận dụng</p> <ul style="list-style-type: none"> – Phân tích được vị thế của Thủ đô Hà Nội. <p>Vận dụng cao</p> <ul style="list-style-type: none"> – Suru tầm tư liệu và trình bày được về vùng kinh tế trọng điểm Bắc Bộ.
7	VÙNG BẮC TRUNG BỘ	<ul style="list-style-type: none"> – Vị trí địa lí, phạm vi lãnh thổ – Các đặc điểm nổi bật về điều kiện tự nhiên và tài nguyên thiên nhiên – Các đặc điểm nổi bật về dân cư, xã hội của vùng – Đặc điểm phát triển và phân bố các ngành kinh tế của vùng 	<p>Nhận biết</p> <ul style="list-style-type: none"> – Xác định được trên bản đồ vị trí địa lí và phạm vi lãnh thổ của vùng. – Trình bày được đặc điểm phân bố dân cư ở vùng Bắc Trung Bộ. <p>Thông hiểu</p> <ul style="list-style-type: none"> – Trình bày được đặc điểm phân hoá của tự nhiên (phân hóa bắc nam, phân hóa đông tây). – Trình bày được vấn đề phòng chống thiên tai và ứng phó với biến đổi khí hậu ở Bắc Trung Bộ.

			<ul style="list-style-type: none"> – Giải thích được đặc điểm phân bố dân cư ở vùng Bắc Trung Bộ. – Phân tích được sự phát triển và phân bố kinh tế ở vùng Bắc Trung Bộ (sử dụng bản đồ và bảng số liệu). – Phân tích được thế mạnh về du lịch ở vùng Bắc Trung Bộ. – Phân tích được vấn đề phát triển kinh tế biển ở vùng Bắc Trung Bộ. <p>Vận dụng</p> <ul style="list-style-type: none"> – Giải thích được ảnh hưởng của tự nhiên đến sự hình thành cơ cấu kinh tế của vùng.
8	VÙNG DUYÊN HẢI NAM TRUNG BỘ	<ul style="list-style-type: none"> – Vị trí địa lí, phạm vi lãnh thổ – Các đặc điểm nổi bật về điều kiện tự nhiên và tài nguyên thiên nhiên – Các đặc điểm nổi bật về dân cư, xã hội của vùng – Đặc điểm phát triển và phân bố các ngành kinh tế của vùng – Vùng kinh tế trọng điểm miền Trung 	<p>Nhận biết</p> <ul style="list-style-type: none"> – Trình bày được đặc điểm vị trí địa lí và phạm vi lãnh thổ của vùng. – Trình bày được sự phân bố dân cư, dân tộc. – Trình bày được về vùng kinh tế trọng điểm miền Trung. <p>Thông hiểu</p> <ul style="list-style-type: none"> – Phân tích được đặc điểm tự nhiên và tài nguyên thiên nhiên, các thế mạnh và hạn chế chính. – Phân tích được những chuyển biến trong sự phát triển và phân bố kinh tế của vùng. – Phân tích được sự phát triển của một số ngành kinh tế thế mạnh của vùng (sử dụng bản đồ và bảng số liệu). <p>Vận dụng cao</p> <ul style="list-style-type: none"> – Phân tích hoặc sơ đồ hóa được ảnh hưởng của nạn hạn hán và sa mạc hoá đối với sự phát triển kinh tế – xã hội ở vùng khô hạn Ninh Thuận – Bình Thuận.

9	VÙNG TÂY NGUYÊN	<ul style="list-style-type: none"> – Vị trí địa lí, phạm vi lãnh thổ – Các đặc điểm nổi bật về điều kiện tự nhiên và tài nguyên thiên nhiên – Các đặc điểm nổi bật về dân cư, xã hội của vùng – Đặc điểm phát triển và phân bố các ngành kinh tế của vùng 	<p>Nhận biết</p> <ul style="list-style-type: none"> – Trình bày được đặc điểm vị trí địa lí và phạm vi lãnh thổ của vùng. – Trình bày được sự phát triển và phân bố các ngành kinh tế thế mạnh của vùng Tây Nguyên: trồng cây công nghiệp lâu năm; phát triển du lịch; thủy điện và khai thác khoáng sản; <p>Thông hiểu</p> <ul style="list-style-type: none"> – Trình bày được các thế mạnh và hạn chế về điều kiện tự nhiên và tài nguyên thiên nhiên của vùng. – Nhận xét được đặc điểm dân cư, văn hoá của các dân tộc Tây Nguyên. – Trình bày được các vấn đề môi trường trong phát triển kinh tế-xã hội.
10	VÙNG ĐÔNG NAM BỘ	<ul style="list-style-type: none"> – Vị trí địa lí, phạm vi lãnh thổ – Các đặc điểm nổi bật về điều kiện tự nhiên và tài nguyên thiên nhiên – Các đặc điểm nổi bật về dân cư, xã hội của vùng – Đặc điểm phát triển và phân bố các ngành kinh tế của vùng – Vùng kinh tế trọng điểm phía Nam 	<p>Nhận biết</p> <ul style="list-style-type: none"> – Trình bày được đặc điểm vị trí địa lí và phạm vi lãnh thổ của vùng. – Trình bày được đặc điểm về dân cư, đô thị hoá ở vùng Đông Nam Bộ. – Trình bày được sự phát triển và phân bố một trong các ngành kinh tế thế mạnh của vùng: công nghiệp, phát triển cây công nghiệp; du lịch và thương mại (sử dụng bản đồ và bảng số liệu). <p>Thông hiểu</p> <ul style="list-style-type: none"> – Phân tích được các thế mạnh và hạn chế về điều kiện tự nhiên và tài nguyên thiên nhiên của vùng. <p>Vận dụng</p> <ul style="list-style-type: none"> – Phân tích được vị thế của Thành phố Hồ Chí Minh. <p>Vận dụng cao</p> <ul style="list-style-type: none"> – Phân tích được ý nghĩa của việc tăng cường kết nối liên vùng đối với sự phát triển của vùng. – Tìm kiếm thông tin, viết báo cáo ngắn về sự phát triển của vùng kinh tế trọng điểm phía Nam.

11	VÙNG ĐỒNG BẰNG SÔNG CỬU LONG	<ul style="list-style-type: none"> – Vị trí địa lí, phạm vi lãnh thổ – Các đặc điểm nổi bật về điều kiện tự nhiên và tài nguyên thiên nhiên – Các đặc điểm nổi bật về dân cư, xã hội của vùng – Đặc điểm phát triển và phân bố các ngành kinh tế của vùng – Vùng kinh tế trọng điểm vùng Đồng bằng sông Cửu Long 	<p>Nhận biết</p> <ul style="list-style-type: none"> – Trình bày được đặc điểm vị trí địa lí và phạm vi lãnh thổ của vùng. – Trình bày được sự phát triển và phân bố một số ngành kinh tế thế mạnh của vùng: sản xuất lương thực, trồng cây ăn quả, đánh bắt và nuôi trồng thủy sản, phát triển du lịch (sử dụng bản đồ và bảng số liệu). <p>Thông hiểu</p> <ul style="list-style-type: none"> – Phân tích được các thế mạnh và hạn chế về điều kiện tự nhiên và tài nguyên thiên nhiên của vùng. – Phân tích được đặc điểm dân cư; một số vấn đề xã hội của vùng. – Trình bày được về vùng kinh tế trọng điểm vùng Đồng bằng sông Cửu Long. <p>Vận dụng cao</p> <ul style="list-style-type: none"> – Tìm hiểu thông tin và phân tích được tác động của biến đổi khí hậu đối với Đồng bằng sông Cửu Long; đề xuất giải pháp ứng phó.
12	PHÁT TRIỂN TỔNG HỢP KINH TẾ VÀ BẢO VỆ TÀI NGUYÊN, MÔI TRƯỜNG BIỂN ĐẢO	<ul style="list-style-type: none"> – Biển và đảo Việt Nam – Phát triển tổng hợp kinh tế biển – Khai thác tài nguyên và bảo vệ môi trường biển đảo 	<p>Nhận biết</p> <ul style="list-style-type: none"> – Trình bày được trên sơ đồ các vùng biển quốc gia; xác định trên bản đồ các huyện đảo và các tỉnh có các huyện đảo đó. <p>Thông hiểu</p> <ul style="list-style-type: none"> – Trình bày được nội dung phát triển tổng hợp các ngành kinh tế biển; ý nghĩa của việc phát triển tổng hợp kinh tế biển đảo đối với việc bảo vệ tài nguyên, môi trường và giữ vững chủ quyền, các quyền và lợi ích hợp pháp của Việt Nam ở Biển Đông. <p>Vận dụng</p> <ul style="list-style-type: none"> – Phân tích được vấn đề khai thác tài nguyên, bảo vệ môi trường và giữ vững chủ quyền, các quyền và lợi ích hợp pháp của Việt Nam ở Biển Đông.

**2. Bản đặc tả phân môn Lịch sử
LỚP 6**

--	--	--	--	--	--

STT	Nội dung kiến thức	Đơn vị kiến thức	Mức độ của yêu cầu cần đạt
1	TẠI SAO CẦN HỌC LỊCH SỬ?	1. Lịch sử là gì?	<p>Nhận biết</p> <ul style="list-style-type: none"> – Nêu được khái niệm lịch sử – Nêu được khái niệm môn Lịch sử <p>Thông hiểu</p> <ul style="list-style-type: none"> – Giải thích được lịch sử là những gì đã diễn ra trong quá khứ – Giải thích được sự cần thiết phải học môn Lịch sử.
		2. Dựa vào đâu để biết và dựng lại lịch sử?	<p>Thông hiểu</p> <ul style="list-style-type: none"> – Phân biệt được các nguồn sử liệu cơ bản, ý nghĩa và giá trị của các nguồn sử liệu (tư liệu gốc, truyền miệng, hiện vật, chữ viết,...). - Trình bày được ý nghĩa và giá trị của các nguồn sử liệu
		3. Thời gian trong lịch sử	<p>Nhận biết</p> <ul style="list-style-type: none"> – Nêu được một số khái niệm thời gian trong lịch sử: thập kỉ, thế kỉ, thiên niên kỉ, trước Công nguyên, sau Công nguyên, âm lịch, dương lịch,... <p>Vận dụng</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tính được thời gian trong lịch sử (thập kỉ, thế kỉ, thiên niên kỉ, trước Công nguyên, sau Công nguyên, âm lịch, dương lịch,...).
	THỜI NGUYÊN THỦY	1. Nguồn gốc loài người	<p>Nhận biết</p> <ul style="list-style-type: none"> – Kể được tên được những địa điểm tìm thấy dấu tích của người tối cổ trên đất nước Việt Nam. <p>Thông hiểu</p> <ul style="list-style-type: none"> – Giới thiệu được sơ lược quá trình tiến hoá từ vượn người thành người trên Trái Đất. <p>Vận dụng</p> <ul style="list-style-type: none"> – Xác định được những dấu tích của người tối cổ ở Đông Nam Á
		2. Xã hội nguyên thủy	<p>Nhận biết</p> <ul style="list-style-type: none"> – Trình bày được những nét chính về đời sống của người thời nguyên thủy (vật chất, tinh thần, tổ chức xã hội,...) trên Trái đất

	<p>– Nêu được đôi nét về đời sống của người nguyên thủy trên đất nước Việt Nam</p> <p>Thông hiểu</p> <p>– Mô tả được sơ lược các giai đoạn tiến triển của xã hội người nguyên thủy.</p> <p>– Giải thích được vai trò của lao động đối với quá trình phát triển của người nguyên thủy cũng như của con người và xã hội loài người</p>
<p>3. Sự chuyển biến từ xã hội nguyên thủy sang xã hội có giai cấp và sự chuyển biến, phân hóa của xã hội nguyên thủy</p>	<p>Nhận biết</p> <p>– Trình bày được quá trình phát hiện ra kim loại đối với sự chuyển biến và phân hóa từ xã hội nguyên thủy sang xã hội có giai cấp.</p> <p>– Nêu được một số nét cơ bản của xã hội nguyên thủy ở Việt Nam (qua các nền văn hóa khảo cổ Phùng Nguyên – Đông Đậu – Gò Mun.</p> <p>Thông hiểu</p> <p>– Mô tả được sự hình thành xã hội có giai cấp</p> <p>- Mô tả được sự phân hóa không triệt để của xã hội nguyên thủy ở phương Đông</p> <p>– Giải thích được sự tan rã của xã hội nguyên thủy</p> <p>– Giải thích được sự phân hóa không triệt để của xã hội nguyên thủy ở phương Đông.</p> <p>Vận dụng cao</p> <p>- Nhận xét được vai trò của kim loại đối với sự chuyển biến và phân hóa từ xã hội nguyên thủy sang xã hội có giai cấp.</p>
<p>1. Ai Cập và Lưỡng Hà</p>	<p>Nhận biết</p> <p>– Trình bày được quá trình thành lập nhà nước của người Ai Cập và người Lưỡng Hà.</p> <p>– Kể tên và nêu được những thành tựu chủ yếu về văn hoá ở Ai Cập, Lưỡng Hà</p> <p>Thông hiểu</p> <p>– Nêu được tác động của điều kiện tự nhiên (các dòng sông, đất đai màu mỡ) đối với sự hình thành nền văn minh Ai Cập và Lưỡng Hà.</p>
<p>2. Ấn Độ</p>	<p>Nhận biết</p> <p>– Nêu được những thành tựu văn hoá tiêu biểu của Ấn Độ</p>

3	XÃ HỘI CỔ ĐẠI		<p>– Trình bày được những điểm chính về chế độ xã hội của Ấn Độ</p> <p>Thông hiểu</p> <p>- Giới thiệu được điều kiện tự nhiên của lưu vực sông Ấn, sông Hằng</p>
		3. Trung Quốc	<p>Nhận biết</p> <p>– Nêu được những thành tựu cơ bản của nền văn minh Trung Quốc</p> <p>Thông hiểu</p> <p>– Giới thiệu được những đặc điểm về điều kiện tự nhiên của Trung Quốc cổ đại.</p> <p>– Mô tả được sơ lược quá trình thống nhất và sự xác lập chế độ phong kiến ở Trung Quốc dưới thời Tần Thủy Hoàng</p> <p>Vận dụng</p> <p>– Xây dựng được đường thời gian từ đế chế Hán, Nam Bắc triều đến nhà Tùy.</p>
		4. Hy Lạp và La Mã	<p>Nhận biết</p> <p>– Trình bày được tổ chức nhà nước thành bang, nhà nước đế chế ở Hy Lạp và La Mã</p> <p>– Nêu được một số thành tựu văn hoá tiêu biểu của Hy Lạp, La Mã.</p> <p>Thông hiểu</p> <p>– Giới thiệu được tác động của điều kiện tự nhiên (hải cảng, biển đảo) đối với sự hình thành, phát triển của nền văn minh Hy Lạp và La Mã</p> <p>Vận dụng</p> <p>– Nhận xét được tác động về điều kiện tự nhiên đối với sự hình thành, phát triển của nền văn minh Hy Lạp và La Mã.</p> <p>Vận dụng cao</p> <p>- Liên hệ được một số thành tựu văn hoá tiêu biểu của Hy Lạp, La Mã có ảnh hưởng đến hiện nay</p>
	ĐÔNG NAM Á TỪ NHỮNG THẾ KỈ TIẾP	1. Khái lược về khu vực Đông Nam Á	<p>Nhận biết</p> <p>– Trình bày được sơ lược về vị trí địa lí của vùng Đông Nam Á.</p>

4	GIÁP CÔNG NGUYÊN ĐẾN THẾ KỈ X	2. Các vương quốc cổ ở Đông Nam Á	<p>Nhận biết</p> <ul style="list-style-type: none"> – Trình bày được quá trình xuất hiện các vương quốc cổ ở Đông Nam Á từ đầu Công nguyên đến thế kỉ VII. – Nêu được sự hình thành và phát triển ban đầu của các vương quốc phong kiến từ thế kỉ VII đến thế kỉ X ở Đông Nam Á.
		3. Giao lưu thương mại và văn hóa ở Đông Nam Á từ đầu Công nguyên đến thế kỉ X	<p>Vận dụng cao</p> <ul style="list-style-type: none"> - Phân tích được những tác động chính của quá trình giao lưu thương mại và văn hóa ở Đông Nam Á từ đầu Công nguyên đến thế kỉ X.
	VIỆT NAM TỪ KHOẢNG THẾ KỈ VII TRƯỚC CÔNG NGUYÊN ĐẾN ĐẦU THẾ KỈ X	1. Nhà nước Văn Lang, Âu Lạc	<p>Nhận biết</p> <ul style="list-style-type: none"> – Nêu được khoảng thời gian thành lập của nước Văn Lang, Âu Lạc – Trình bày được tổ chức nhà nước của Văn Lang, Âu Lạc. <p>Thông hiểu</p> <ul style="list-style-type: none"> – Mô tả được đời sống vật chất và tinh thần của cư dân Văn Lang, Âu Lạc <p>Vận dụng</p> <ul style="list-style-type: none"> - Xác định được phạm vi không gian của nước Văn Lang, Âu Lạc trên bản đồ hoặc lược đồ.
		2. Thời kì Bắc thuộc và chống Bắc thuộc từ thế kỉ II trước Công nguyên đến năm 938 + Chính sách cai trị của các triều đại phong kiến phương Bắc + Sự chuyển biến về kinh tế, văn hoá trong thời kì Bắc thuộc	<p>Nhận biết</p> <ul style="list-style-type: none"> – Nêu được một số chính sách cai trị của phong kiến phương Bắc trong thời kì Bắc thuộc <p>Thông hiểu</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mô tả được một số chuyển biến quan trọng về kinh tế, xã hội, văn hoá ở Việt Nam trong thời kì Bắc thuộc.
		3. Các cuộc đấu tranh giành lại độc lập và bảo vệ bản sắc văn hoá của dân tộc	<p>Nhận biết</p> <ul style="list-style-type: none"> – Trình bày được những nét chính của các cuộc khởi nghĩa tiêu biểu của nhân dân Việt Nam trong thời kì Bắc thuộc (khởi nghĩa Hai Bà Trưng, Bà Triệu, Lý Bí, Mai Thúc Loan, Phùng Hưng,...): <p>Thông hiểu</p> <ul style="list-style-type: none"> – Nêu được kết quả và ý nghĩa các cuộc khởi nghĩa tiêu biểu của nhân dân ta trong thời kì

	<p>Bắc thuộc (khởi nghĩa Hai Bà Trưng, Bà Triệu, Lý Bí, Mai Thúc Loan, Phùng Hưng,...).</p> <ul style="list-style-type: none"> – Giải thích được nguyên nhân của các cuộc khởi nghĩa tiêu biểu của nhân dân Việt Nam trong thời kì Bắc thuộc (khởi nghĩa Hai Bà Trưng, Bà Triệu, Lý Bí, Mai Thúc Loan, Phùng Hưng,...): – Giới thiệu được những nét chính của cuộc đấu tranh về văn hoá và bảo vệ bản sắc văn hoá của nhân dân Việt Nam trong thời kì Bắc thuộc <p>Vận dụng</p> <ul style="list-style-type: none"> – Lập được biểu đồ, sơ đồ về diễn biến chính, nguyên nhân, kết quả và ý nghĩa của các cuộc khởi nghĩa tiêu biểu của nhân dân Việt Nam trong thời kì Bắc thuộc (khởi nghĩa Hai Bà Trưng, Bà Triệu, Lý Bí, Mai Thúc Loan, Phùng Hưng,...).
4. Bước ngoặt lịch sử ở đầu thế kỉ X	<p>Nhận biết</p> <ul style="list-style-type: none"> – Trình bày được những nét chính (nội dung, kết quả) về các cuộc vận động giành quyền tự chủ của nhân dân Việt Nam dưới sự lãnh đạo của họ Khúc và họ Dương <p>Thông hiểu</p> <ul style="list-style-type: none"> – Mô tả được những nét chính trận chiến Bạch Đằng lịch sử năm 938 – Nêu được ý nghĩa lịch sử của chiến thắng Bạch Đằng (938) <p>Vận dụng</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nhận xét được những điểm độc đáo trong tổ chức đánh giặc của Ngô Quyền.
5. Vương quốc Champa	<p>Nhận biết</p> <ul style="list-style-type: none"> – Trình bày được những nét chính về tổ chức xã hội và kinh tế của Champa – Nêu được một số thành tựu văn hoá của Champa <p>Thông hiểu</p> <ul style="list-style-type: none"> – Mô tả được sự thành lập, quá trình phát triển của Champa. <p>Vận dụng cao</p>

		– Liên hệ được một số thành tựu văn hoá của Champa có ảnh hưởng đến hiện nay
	6. Vương quốc Phù Nam	<p>Nhận biết</p> <ul style="list-style-type: none"> – Trình bày được những nét chính về tổ chức xã hội và kinh tế của Phù Nam. – Nêu được một số thành tựu văn hoá của Phù Nam. <p>Thông hiểu</p> <ul style="list-style-type: none"> – Mô tả được sự thành lập, quá trình phát triển và suy vong của Phù Nam.

LỚP 7

STT	Nội dung kiến thức	Đơn vị kiến thức	Mức độ của yêu cầu cần đạt
1	TÂY ÂU TỪ THẾ KỈ V ĐẾN NỬA ĐẦU THẾ KỈ XVI	1. Quá trình hình thành và phát triển chế độ phong kiến ở Tây Âu	<p>Nhận biết</p> <ul style="list-style-type: none"> – Kể lại được những sự kiện chủ yếu về quá trình hình thành xã hội phong kiến ở Tây Âu <p>Thông hiểu</p> <ul style="list-style-type: none"> – Trình bày được đặc điểm của lãnh địa phong kiến và quan hệ xã hội của chế độ phong kiến Tây Âu. – Mô tả được sơ lược sự ra đời của Thiên Chúa giáo <p>Vận dụng</p> <ul style="list-style-type: none"> – Phân tích được vai trò của thành thị trung đại.
		2. Các cuộc phát kiến địa lí	<p>Thông hiểu</p> <ul style="list-style-type: none"> – Nêu được hệ quả của các cuộc phát kiến địa lí <p>Vận dụng</p> <ul style="list-style-type: none"> – Sử dụng lược đồ hoặc bản đồ, giới thiệu được những nét chính về hành trình của một số cuộc phát kiến địa lí lớn trên thế giới <p>Vận dụng cao</p> <ul style="list-style-type: none"> – Liên hệ được tác động của các cuộc phát kiến địa lí đến ngày nay.
		3. Văn hoá Phục hưng	<p>Nhận biết</p>

			<p>– Trình bày được những thành tựu tiêu biểu của phong trào văn hoá Phục hưng</p> <p>Thông hiểu</p> <p>– Giới thiệu được sự biến đổi quan trọng về kinh tế – xã hội của Tây Âu từ thế kỉ XIII đến thế kỉ XVI.</p> <p>Vận dụng</p> <p>– Nhận xét được ý nghĩa và tác động của phong trào văn hoá Phục hưng đối với xã hội Tây Âu</p>
		4. Cải cách tôn giáo	<p>Nhận biết</p> <p>– Nêu được nguyên nhân của phong trào cải cách tôn giáo</p> <p>Thông hiểu</p> <p>– Mô tả khái quát được nội dung cơ bản của các cuộc cải cách tôn giáo</p> <p>– Giải thích được nguyên nhân của phong trào cải cách tôn giáo</p> <p>– Nêu được tác động của cải cách tôn giáo đối với xã hội Tây Âu.</p>
		5. Sự hình thành quan hệ sản xuất tư bản chủ nghĩa ở Tây Âu trung đại	<p>Thông hiểu</p> <p>– Xác định được những biến đổi chính trong xã hội và sự nảy sinh phương thức sản xuất tư bản chủ nghĩa ở Tây Âu</p>
2	TRUNG QUỐC TỪ THẾ KỈ VII ĐẾN GIỮA THẾ KỈ XIX	1. Khái lược tiến trình lịch sử của Trung Quốc từ thế kỉ VII	<p>Vận dụng</p> <p>– Lập được sơ đồ tiến trình phát triển của Trung Quốc từ thế kỉ VII đến giữa thế kỉ XIX (các thời Đường, Tống, Nguyên, Minh, Thanh).</p>
		2. Thành tựu chính trị, kinh tế, văn hóa của Trung Quốc từ thế kỉ VII đến giữa thế kỉ XIX	<p>Nhận biết</p> <p>– Nêu được những nét chính về sự thịnh vượng của Trung Quốc dưới thời Đường</p> <p>Thông hiểu</p> <p>– Mô tả được sự phát triển kinh tế thời Minh – Thanh</p> <p>- Giới thiệu được những thành tựu chủ yếu của văn hoá Trung Quốc từ thế kỉ VII đến giữa thế kỉ XIX (Nho giáo, sử học, kiến trúc,...)</p> <p>Vận dụng</p> <p>– Nhận xét được những thành tựu chủ yếu của văn hoá Trung Quốc từ thế kỉ VII đến giữa thế kỉ XIX (Nho giáo, sử học, kiến trúc,...)</p>

			<p>Vận dụng cao</p> <ul style="list-style-type: none"> – Liên hệ được một số thành tựu chủ yếu của văn hoá Trung Quốc từ thế kỉ VII đến giữa thế kỉ XIX (Nho giáo, sử học, kiến trúc,...) có ảnh hưởng đến hiện nay
3	<p>ẤN ĐỘ TỪ THẾ KỈ IV ĐẾN GIỮA THẾ KỈ XIX</p>	<p>1. Vương triều Gupta</p> <p>2. Vương triều Hồi giáo Delhi</p> <p>3. Đế quốc Mogul</p>	<p>Nhận biết</p> <ul style="list-style-type: none"> – Nêu được những nét chính về điều kiện tự nhiên của Ấn Độ – Trình bày khái quát được sự ra đời và tình hình chính trị, kinh tế, xã hội của Ấn Độ dưới thời các vương triều Gupta, Delhi và đế quốc Mogul. <p>Thông hiểu</p> <ul style="list-style-type: none"> - Giới thiệu được một số thành tựu tiêu biểu về văn hoá của Ấn Độ từ thế kỉ IV đến giữa thế kỉ XIX <p>Vận dụng</p> <ul style="list-style-type: none"> – Nhận xét được một số thành tựu tiêu biểu về văn hoá của Ấn Độ từ thế kỉ IV đến giữa thế kỉ XIX
4	<p>ĐÔNG NAM Á TỪ NỬA SAU THẾ KỈ X ĐẾN NỬA ĐẦU THẾ KỈ XVI</p>	<p>1. Khái quát về Đông Nam Á từ nửa sau thế kỉ X đến nửa đầu thế kỉ XVI</p>	<p>Thông hiểu</p> <ul style="list-style-type: none"> – Mô tả được quá trình hình thành, phát triển của các quốc gia Đông Nam Á từ nửa sau thế kỉ X đến nửa đầu thế kỉ XVI. - Giới thiệu được những thành tựu văn hoá tiêu biểu của Đông Nam Á từ nửa sau thế kỉ X đến nửa đầu thế kỉ XVI. <p>Vận dụng</p> <ul style="list-style-type: none"> – Nhận xét được những thành tựu văn hoá tiêu biểu của Đông Nam Á từ nửa sau thế kỉ X đến nửa đầu thế kỉ XVI. <p>Vận dụng cao</p> <ul style="list-style-type: none"> – Liên hệ được một số thành tựu văn hoá tiêu biểu của của Đông Nam Á từ nửa sau thế kỉ X đến nửa đầu thế kỉ XVI có ảnh hưởng đến hiện nay
		<p>2. Vương quốc Campuchia</p>	<p>Nhận biết</p> <ul style="list-style-type: none"> – Nêu được một số nét tiêu biểu về văn hoá của Vương quốc Campuchia. - Nêu được sự phát triển của Vương quốc Campuchia thời Angkor. <p>Thông hiểu</p> <ul style="list-style-type: none"> – Mô tả được quá trình hình thành và phát triển

		<p>của Vương quốc Campuchia.</p> <p>Vận dụng</p> <ul style="list-style-type: none"> – Đánh giá được sự phát triển của Vương quốc Campuchia thời Angkor. 	
	3. Vương quốc Lào	<p>Nhận biết</p> <ul style="list-style-type: none"> – Nêu được một số nét tiêu biểu về văn hoá của Vương quốc Lào. - Nêu được sự phát triển của Vương quốc Lào thời Lan Xang. <p>Thông hiểu</p> <ul style="list-style-type: none"> – Mô tả được quá trình hình thành và phát triển của Vương quốc Lào. <p>Vận dụng</p> <ul style="list-style-type: none"> – Đánh giá được sự phát triển của Vương quốc Lào thời Lan Xang. 	
5	VIỆT NAM TỪ ĐẦU THẾ KỈ X ĐẾN ĐẦU THẾ KỈ XVI	1. Việt Nam từ năm 938 đến năm 1009: thời Ngô – Đinh – Tiền Lê	<p>Nhận biết</p> <ul style="list-style-type: none"> – Nêu được những nét chính về thời Ngô – Trình bày được công cuộc thống nhất đất nước của Đinh Bộ Lĩnh và sự thành lập nhà Đinh – Nêu được đời sống xã hội, văn hoá thời Ngô – Đinh – Tiền Lê <p>Thông hiểu</p> <ul style="list-style-type: none"> – Mô tả được cuộc kháng chiến chống Tống của Lê Hoàn (981): – Giới thiệu được nét chính về tổ chức chính quyền thời Ngô – Đinh – Tiền Lê.
		2. Việt Nam từ thế kỉ XI đến đầu thế kỉ XIII: thời Lý	<p>Nhận biết</p> <ul style="list-style-type: none"> – Trình bày được sự thành lập nhà Lý. <p>Thông hiểu</p> <ul style="list-style-type: none"> – Mô tả được những nét chính về chính trị, kinh tế, xã hội, văn hóa, tôn giáo thời Lý – Giới thiệu được những thành tựu tiêu biểu về văn hoá, giáo dục thời Lý. <p>Vận dụng</p> <ul style="list-style-type: none"> – Đánh giá được sự kiện dời đô ra Đại La của Lý Công Uẩn. – Đánh giá được những nét độc đáo của cuộc kháng chiến chống Tống (1075 – 1077). – Đánh giá được vai trò của Lý Thường Kiệt trong cuộc kháng chiến chống Tống (1075 – 1077).
		3. Việt Nam từ thế kỉ	Nhận biết

<p>XIII đến đầu thế kỉ XV: thời Trần, Hồ + Thời Trần</p>	<p>– Trình bày được những nét chính về tình hình chính trị, kinh tế, xã hội, văn hóa, tôn giáo thời Trần.</p> <p>Thông hiểu</p> <p>- Nêu được ý nghĩa lịch sử của ba lần kháng chiến chống quân xâm lược Mông – Nguyên.</p> <p>– Mô tả được sự thành lập nhà Trần</p> <p>- Nêu được những thành tựu chủ yếu về văn hoá tiêu biểu</p> <p>Vận dụng</p> <p>– Lập được lược đồ diễn biến chính của ba lần kháng chiến chống quân xâm lược Mông – Nguyên.</p> <p>– Đánh giá được vai trò của một số nhân vật lịch sử tiêu biểu thời Trần: Trần Thủ Độ, Trần Quốc Tuấn, Trần Nhân Tông...</p> <p>– Phân tích được nguyên nhân thắng lợi của ba lần kháng chiến chống quân xâm lược Mông – Nguyên.</p> <p>- Nhận xét được tinh thần đoàn kết và quyết tâm chống giặc ngoại xâm của quân dân Đại Việt</p> <p>Vận dụng cao</p> <p>– Liên hệ, rút ra được bài học từ thắng lợi của ba lần kháng chiến chống quân xâm lược Mông</p> <p>– Nguyên với những vấn đề của thực tiễn hiện nay</p>
<p>+ Thời Hồ</p>	<p>Nhận biết</p> <p>– Trình bày được sự ra đời của nhà Hồ</p> <p>Thông hiểu</p> <p>– Giới thiệu được một số nội dung chủ yếu trong cải cách của Hồ Quý Ly và</p> <p>- Nêu được tác động của những cải cách ấy đối với xã hội thời nhà Hồ.</p> <p>– Mô tả được những nét chính về cuộc kháng chiến chống quân xâm lược nhà Minh</p> <p>– Giải thích được nguyên nhân thất bại của cuộc kháng chiến chống quân Minh xâm lược.</p>
<p>4. Cuộc khởi nghĩa Lam Sơn (1418 – 1427)</p>	<p>Nhận biết</p> <p>– Trình bày được một số sự kiện tiêu biểu của cuộc khởi nghĩa Lam Sơn</p> <p>Thông hiểu</p> <p>– Nêu được ý nghĩa của cuộc khởi nghĩa Lam</p>

		<p>Sơn</p> <ul style="list-style-type: none"> – Giải thích được nguyên nhân chính dẫn đến thắng lợi của cuộc khởi nghĩa Lam Sơn <p>Vận dụng</p> <ul style="list-style-type: none"> – Đánh giá được vai trò của một số nhân vật tiêu biểu: Lê Lợi, Nguyễn Trãi, Nguyễn Chích,... <p>Vận dụng cao</p> <ul style="list-style-type: none"> – Liên hệ, rút ra được bài học từ cuộc khởi nghĩa Lam Sơn với những vấn đề của thực tiễn hiện nay
	5. Việt Nam thời Lê sơ (1428 – 1527)	<p>Nhận biết</p> <ul style="list-style-type: none"> – Trình bày được tình hình kinh tế – xã hội thời Lê sơ: <p>Thông hiểu</p> <ul style="list-style-type: none"> – Mô tả được sự thành lập nhà Lê sơ – Giới thiệu được sự phát triển văn hoá, giáo dục và một số danh nhân văn hoá tiêu biểu thời Lê sơ
	6. Vùng đất phía nam từ đầu thế kỉ X đến đầu thế kỉ XVI	<p>Nhận biết</p> <ul style="list-style-type: none"> – Nêu được những diễn biến cơ bản về chính trị, kinh tế, văn hoá ở vùng đất phía nam từ đầu thế kỉ X đến đầu thế kỉ XVI.

LỚP 8

STT	Nội dung kiến thức	Đơn vị kiến thức	Mức độ của yêu cầu cần đạt
		1. Cách mạng tư sản Anh	<p>Nhận biết</p> <ul style="list-style-type: none"> – Trình bày được những nét chung về nguyên nhân, kết quả của cách mạng tư sản Anh. <p>Thông hiểu</p> <ul style="list-style-type: none"> - Trình bày được tính chất và ý nghĩa của cách mạng tư sản Anh. <p>Vận dụng</p> <ul style="list-style-type: none"> – Xác định được trên bản đồ thế giới địa điểm diễn ra cuộc cách mạng tư sản Anh. - Nêu được một số đặc điểm chính của cuộc cách mạng tư sản Anh.
		2. Chiến tranh giành độc lập của 13 thuộc địa Anh ở Bắc Mỹ.	<p>Nhận biết</p> <ul style="list-style-type: none"> – Trình bày được những nét chung về nguyên nhân, kết quả của cuộc Chiến tranh giành độc

1	CHÂU ÂU VÀ BẮC MỸ TỪ NỬA SAU THẾ KỈ XVI ĐẾN THẾ KỈ XVIII		<p>lập của 13 thuộc địa Anh ở Bắc Mỹ</p> <p>Thông hiểu</p> <p>- Trình bày được tính chất và ý nghĩa của Chiến tranh giành độc lập của 13 thuộc địa Anh ở Bắc Mỹ</p> <p>Vận dụng</p> <p>- Xác định được trên bản đồ thế giới địa điểm diễn ra cuộc Chiến tranh giành độc lập của 13 thuộc địa Anh ở Bắc Mỹ.</p> <p>- Nêu được một số đặc điểm chính của cuộc Chiến tranh giành độc lập của 13 thuộc địa Anh ở Bắc Mỹ.</p>
		3. Cách mạng tư sản Pháp	<p>Nhận biết</p> <p>- Trình bày được những nét chung về nguyên nhân, kết quả của cách mạng tư sản Pháp.</p> <p>Thông hiểu</p> <p>- Trình bày được tính chất và ý nghĩa của Cách mạng tư sản Pháp</p> <p>Vận dụng</p> <p>- Xác định được trên bản đồ thế giới địa điểm diễn ra cuộc cách mạng tư sản Pháp</p> <p>- Nêu được một số đặc điểm chính của cuộc cách mạng tư sản Pháp.</p> <p>Vận dụng cao</p> <p>- So sánh, rút ra điểm giống và khác nhau giữa Cuộc cách mạng tư sản Anh; Chiến tranh giành độc lập của 13 thuộc địa Anh ở Bắc Mỹ và Cách mạng tư sản Pháp.</p>
		4. Cách mạng công nghiệp	<p>Nhận biết</p> <p>- Trình bày được những thành tựu tiêu biểu của cách mạng công nghiệp.</p> <p>Vận dụng cao</p> <p>- Nêu được những tác động quan trọng của cách mạng công nghiệp đối với sản xuất và đời sống.</p>
2	ĐÔNG NAM Á TỪ NỬA SAU THẾ KỈ	1. Quá trình xâm lược Đông Nam Á của thực dân phương Tây	<p>Nhận biết</p> <p>- Trình bày được những nét chính trong quá trình xâm nhập của tư bản phương Tây vào các nước Đông Nam Á.</p>
		2. Tình hình chính trị, kinh tế, văn hoá – xã hội	<p>Nhận biết</p> <p>- Nêu được những nét nổi bật về tình hình</p>

3	XVI ĐẾN THẾ KỈ XIX	của các nước Đông Nam Á	chính trị, kinh tế, văn hoá – xã hội của các nước Đông Nam Á dưới ách đô hộ của thực dân phương Tây.
		3. Cuộc đấu tranh chống ách đô hộ của thực dân phương Tây ở Đông Nam Á	Thông hiểu – Mô tả được những nét chính về cuộc đấu tranh của các nước Đông Nam Á chống lại ách đô hộ của thực dân phương Tây.
	VIỆT NAM TỪ ĐẦU THẾ KỈ XVI ĐẾN THẾ KỈ XVIII	1. Xung đột Nam – Bắc triều, Trịnh – Nguyễn	Nhận biết – Nêu được những nét chính Mạc Đăng Dung về sự ra đời của Vương triều Mạc. Thông hiểu – Giải thích được nguyên nhân bùng nổ xung đột Nam – Bắc triều, Trịnh – Nguyễn. Vận dụng – Nêu được hệ quả của xung đột Nam – Bắc triều, Trịnh – Nguyễn.
		2. Những nét chính trong quá trình mở cõi từ thế kỉ XVI đến thế kỉ XVIII	Nhận biết – Trình bày được khái quát về quá trình mở cõi của Đại Việt trong các thế kỉ XVI – XVIII. Thông hiểu – Mô tả và nêu được ý nghĩa của quá trình thực thi chủ quyền đối với quần đảo Hoàng Sa và quần đảo Trường Sa của các chúa Nguyễn.
3. Khởi nghĩa nông dân ở Đàng Ngoài thế kỉ XVIII		Nhận biết – Nêu được một số nét chính (bối cảnh lịch sử, diễn biến, kết quả và ý nghĩa) của phong trào nông dân ở Đàng Ngoài thế kỉ XVIII. Thông hiểu – Nêu được ý nghĩa của phong trào nông dân ở Đàng Ngoài thế kỉ XVIII. Vận dụng – Nhận xét được tác động của phong trào nông dân ở Đàng Ngoài đối với xã hội Đại Việt thế kỉ XVIII.	
	4. Phong trào Tây Sơn	Nhận biết – Trình bày được một số nét chính về nguyên nhân bùng nổ của phong trào Tây Sơn. Thông hiểu – Mô tả được một số thắng lợi tiêu biểu của phong trào Tây Sơn. – Nêu được nguyên nhân thắng lợi, ý nghĩa lịch sử của phong trào Tây Sơn.	

			<p>Vận dụng</p> <ul style="list-style-type: none"> – Đánh giá được vai trò của Nguyễn Huệ – Quang Trung trong phong trào Tây Sơn. <p>Vận dụng cao</p> <ul style="list-style-type: none"> – Liên hệ, rút ra được bài học từ phong trào Tây Sơn với những vấn đề của thực tiễn hiện nay
		5. Kinh tế, văn hoá, tôn giáo trong các thế kỉ XVI – XVIII	<p>Nhận biết</p> <ul style="list-style-type: none"> – Nêu được những nét chính về tình hình kinh tế trong các thế kỉ XVI – XVIII. <p>Thông hiểu</p> <ul style="list-style-type: none"> – Mô tả được những nét chính về sự chuyển biến văn hoá và tôn giáo ở Đại Việt trong các thế kỉ XVI – XVIII.
4	CHÂU ÂU VÀ NƯỚC MỸ TỪ CUỐI THẾ KỈ XVIII ĐẾN ĐẦU THẾ KỈ XX	1. Sự hình thành của chủ nghĩa đế quốc	<p>Thông hiểu</p> <ul style="list-style-type: none"> – Mô tả được những nét chính về quá trình hình thành của chủ nghĩa đế quốc.
		2. Các nước Âu – Mỹ từ cuối thế kỉ XIX đến đầu thế kỉ XX.	<p>Nhận biết</p> <ul style="list-style-type: none"> – Trình bày được những nét chính về Công xã Paris (1871). – Nêu được những chuyển biến lớn về kinh tế, chính sách đối nội, đối ngoại của các đế quốc Anh, Pháp, Đức, Mỹ từ cuối thế kỉ XIX đến đầu thế kỉ XX. <p>Thông hiểu</p> <ul style="list-style-type: none"> – Trình bày được ý nghĩa lịch sử của việc thành lập nhà nước kiểu mới – nhà nước của giai cấp vô sản đầu tiên trên thế giới.
		3. Phong trào công nhân và sự ra đời của chủ nghĩa Marx	<p>Nhận biết</p> <ul style="list-style-type: none"> – Nêu được sự ra đời của giai cấp công nhân. – Trình bày được một số hoạt động chính của Karl Marx, Friedrich Engels và sự ra đời của chủ nghĩa xã hội khoa học. <p>Thông hiểu</p> <ul style="list-style-type: none"> – Mô tả được một số hoạt động tiêu biểu của phong trào cộng sản và công nhân quốc tế cuối thế kỉ XIX, đầu thế kỉ XX.
		4. Chiến tranh thế giới thứ nhất (1914 – 1918)	<p>Nhận biết</p> <ul style="list-style-type: none"> – Nêu được nguyên nhân bùng nổ Chiến tranh thế giới thứ nhất. <p>Vận dụng cao</p> <ul style="list-style-type: none"> – Phân tích, đánh giá được hậu quả và tác động của Chiến tranh thế giới thứ nhất (1914 – 1918) đối với lịch sử nhân loại.

		5. Cách mạng tháng Mười Nga năm 1917	<p>Nhận biết</p> <ul style="list-style-type: none"> – Nêu được một số nét chính (nguyên nhân, diễn biến) của Cách mạng tháng Mười Nga năm 1917. <p>Vận dụng</p> <ul style="list-style-type: none"> - Phân tích tác động và ý nghĩa lịch sử của cách mạng tháng Mười Nga năm 1917.
5	SỰ PHÁT TRIỂN CỦA KHOA HỌC, KỸ THUẬT, VĂN HỌC, NGHỆ THUẬT TRONG CÁC THẾ KỈ XVIII – XIX	1. Một số thành tựu khoa học, kỹ thuật, văn học, nghệ thuật của nhân loại trong các thế kỉ XVIII – XIX	<p>Thông hiểu</p> <ul style="list-style-type: none"> – Mô tả được một số thành tựu tiêu biểu về khoa học, kỹ thuật, văn học, nghệ thuật trong các thế kỉ XVIII – XIX.
		2. Tác động của sự phát triển khoa học, kỹ thuật, văn học, nghệ thuật trong các thế kỉ XVIII – XIX	<p>Vận dụng</p> <ul style="list-style-type: none"> – Phân tích được tác động của sự phát triển khoa học, kỹ thuật, văn học, nghệ thuật trong các thế kỉ XVIII – XIX. <p>Vận dụng cao</p> <ul style="list-style-type: none"> – Liên hệ sự phát triển khoa học, kỹ thuật, văn học, nghệ thuật trong các thế kỉ XVIII – XIX có ảnh hưởng đến hiện nay
6	CHÂU Á TỪ NỬA SAU THẾ KỈ XIX ĐẾN ĐẦU THẾ KỈ XX	1. Trung Quốc	<p>Nhận biết</p> <ul style="list-style-type: none"> – Trình bày được sơ lược về Cách mạng Tân Hợi năm 1911. <p>Thông hiểu</p> <ul style="list-style-type: none"> – Mô tả được quá trình xâm lược Trung Quốc của các nước đế quốc. – Giải thích được nguyên nhân thắng lợi và ý nghĩa của Cách mạng Tân Hợi.
		2. Nhật Bản	<p>Nhận biết</p> <ul style="list-style-type: none"> – Nêu được những nội dung chính của cuộc Duy tân Minh Trị. <p>Thông hiểu</p> <ul style="list-style-type: none"> – Trình bày được ý nghĩa lịch sử của cuộc Duy tân Minh Trị. – Trình bày được những biểu hiện của sự hình thành chủ nghĩa đế quốc ở Nhật Bản vào cuối thế kỉ XIX, đầu thế kỉ XX.
		3. Ấn Độ	<p>Nhận biết</p> <ul style="list-style-type: none"> – Trình bày được tình hình chính trị, kinh tế, xã hội Ấn Độ nửa sau thế kỉ XIX.
		4. Đông Nam Á	<p>Nhận biết</p> <ul style="list-style-type: none"> – Nêu được một số sự kiện về phong trào giải

			phóng dân tộc ở Đông Nam Á từ nửa sau thế kỉ XIX đến đầu thế kỉ XX.
7	VIỆT NAM TỪ THẾ KỈ XIX ĐẾN ĐẦU THẾ KỈ XX	1. Việt Nam nửa đầu thế kỉ XIX	<p>Nhận biết</p> <ul style="list-style-type: none"> – Trình bày được những nét chính về tình hình chính trị, sự phát triển kinh tế, văn hoá, xã hội của Việt Nam thời nhà Nguyễn. <p>Thông hiểu</p> <ul style="list-style-type: none"> – Mô tả được sự ra đời của nhà Nguyễn. – Mô tả được quá trình thực thi chủ quyền đối với quần đảo Hoàng Sa và quần đảo Trường Sa của các vua Nguyễn.
		2. Việt Nam nửa sau thế kỉ XIX	<p>Nhận biết</p> <ul style="list-style-type: none"> – Nêu được quá trình thực dân Pháp xâm lược Việt Nam và cuộc kháng chiến chống thực dân Pháp xâm lược của nhân dân Việt Nam (1858 – 1884). – Nêu được nguyên nhân, một số nội dung chính trong các đề nghị cải cách của các quan lại, sĩ phu yêu nước. – Trình bày được một số cuộc khởi nghĩa tiêu biểu trong phong trào Cần vương và cuộc khởi nghĩa Yên Thế.
		3. Việt Nam đầu thế kỉ XX	<p>Thông hiểu</p> <ul style="list-style-type: none"> – Giới thiệu được những nét chính về hoạt động yêu nước của Phan Bội Châu, Phan Châu Trinh, Nguyễn Tất Thành. <p>Vận dụng</p> <ul style="list-style-type: none"> – Phân tích được tác động của cuộc khai thác thuộc địa lần thứ nhất của người Pháp đối với xã hội Việt Nam

LỚP 9

STT	Nội dung kiến thức	Đơn vị kiến thức	Mức độ của yêu cầu cần đạt
		1. Nước Nga và Liên Xô từ năm 1918 đến năm 1945	<p>Nhận biết</p> <ul style="list-style-type: none"> – Nêu được những nét chính về nước Nga trước khi Liên Xô được thành lập. – Trình bày được những thành tựu của công cuộc xây dựng chủ nghĩa xã hội ở Liên Xô (1921-1941). <p>Vận dụng</p>

1	THẾ GIỚI TỪ NĂM 1918 ĐẾN NĂM 1945		- Chỉ ra được hạn chế của công cuộc xây dựng chủ nghĩa xã hội ở Liên Xô (1921-1941).
		2. Châu Âu và nước Mỹ từ năm 1918 đến năm 1945	Nhận biết – Trình bày được những nét chính về phong trào cách mạng và sự thành lập Quốc tế Cộng sản; đại suy thoái kinh tế 1929 – 1933; sự hình thành chủ nghĩa phát xít ở châu Âu. Thông hiểu – Mô tả được tình hình chính trị và sự phát triển kinh tế của nước Mỹ giữa hai cuộc chiến tranh thế giới.
		3. Châu Á từ năm 1918 đến năm 1945	Nhận biết – Nêu được những nét chính về tình hình châu Á từ năm 1918 đến năm 1945.
		4. Chiến tranh thế giới thứ hai (1939 – 1945)	Nhận biết – Trình bày được nguyên nhân và diễn biến chủ yếu của Chiến tranh thế giới thứ hai. Thông hiểu - Nêu được nguyên nhân thắng lợi, ý nghĩa lịch sử của Chiến tranh thế giới thứ hai. Vận dụng - Phân tích được hậu quả của Chiến tranh thế giới thứ hai đối với lịch sử nhân loại. – Nhận xét được vai trò của Liên Xô và các nước Đồng minh trong chiến thắng chủ nghĩa phát xít. Vận dụng cao – Phân tích, đánh giá được hậu quả và tác động của Chiến tranh thế giới thứ hai (1939 – 1945) đối với lịch sử nhân loại.
		1. Phong trào dân tộc dân chủ những năm 1918 – 1930	Thông hiểu – Mô tả được những nét chính của phong trào dân tộc dân chủ những năm 1918 – 1930.
		2. Hoạt động của Nguyễn Ái Quốc và sự thành lập Đảng Cộng sản Việt Nam	Nhận biết – Nêu được những nét chính về hoạt động của Nguyễn Ái Quốc trong những năm 1918 – 1930. Thông hiểu – Trình bày được quá trình và ý nghĩa của việc thành lập Đảng Cộng sản Việt Nam. Vận dụng – Đánh giá được vai trò của Nguyễn Ái Quốc

2	VIỆT NAM TỪ NĂM 1918 ĐẾN NĂM 1945		trong quá trình thành lập Đảng Cộng sản Việt Nam.
		3. Phong trào cách mạng Việt Nam thời kì 1930 – 1939	Thông hiểu – Mô tả được những nét chủ yếu của phong trào cách mạng giai đoạn 1930 – 1931 và 1936 – 1939.
		4. Cách mạng tháng Tám năm 1945	Nhận biết – Nêu được tình hình Việt Nam dưới ách thống trị của Pháp – Nhật Bản. – Trình bày được diễn biến chính của Cách mạng tháng Tám năm 1945 và sự ra đời của nước Việt Nam Dân chủ Cộng hoà. Thông hiểu – Trình bày được sự chuẩn bị của nhân dân Việt Nam tiến tới khởi nghĩa giành chính quyền: chuyển hướng chiến lược của Đảng Cộng sản Đông Dương; sự ra đời của Mặt trận Việt Minh; cao trào kháng Nhật cứu nước. – Nêu được nguyên nhân thắng lợi, ý nghĩa lịch sử của Cách mạng tháng Tám năm 1945. Vận dụng – Đánh giá được vai trò của Đảng Cộng sản Đông Dương trong Cách mạng tháng Tám năm 1945.
3	THẾ GIỚI TỪ NĂM 1945 ĐẾN NĂM 1991	1. Chiến tranh lạnh (1947 – 1989)	Thông hiểu – Nêu được nguyên nhân, những biểu hiện và hậu quả của Chiến tranh lạnh.
		2. Liên Xô và các nước Đông Âu từ năm 1945 đến năm 1991	Nhận biết – Trình bày được tình hình chính trị, kinh tế, xã hội, văn hoá của Liên Xô và Đông Âu từ năm 1945 đến năm 1991. Thông hiểu – Giải thích được sự sụp đổ của chế độ xã hội chủ nghĩa ở Liên Xô và Đông Âu.
		3. Nước Mỹ và các nước Tây Âu từ năm 1945 đến năm 1991	Nhận biết – Nêu được những nét chính về chính trị, kinh tế của nước Mỹ và các nước Tây Âu từ năm 1945 đến năm 1991.

	4. Mỹ Latinh từ năm 1945 đến năm 1991	<p>Nhận biết</p> <ul style="list-style-type: none"> – Trình bày được một cách khái quát về cách mạng Cuba. <p>Thông hiểu</p> <ul style="list-style-type: none"> – Mô tả được đôi nét về các nước Mỹ Latinh từ năm 1945 đến năm 1991. <p>Vận dụng</p> <ul style="list-style-type: none"> – Đánh giá được kết quả công cuộc xây dựng chủ nghĩa xã hội ở Cuba. <p>Vận dụng cao</p> <ul style="list-style-type: none"> – Liên hệ được bài học từ kết quả công cuộc xây dựng chủ nghĩa xã hội ở Cuba đối với Việt Nam 	
	5. Châu Á từ năm 1945 đến năm 1991	<p>Nhận biết</p> <ul style="list-style-type: none"> – Trình bày được cuộc đấu tranh giành độc lập dân tộc và quá trình phát triển của các nước Đông Nam Á, sự hình thành và phát triển của Hiệp hội các quốc gia Đông Nam Á (ASEAN). <p>Thông hiểu</p> <ul style="list-style-type: none"> – Giới thiệu được những nét chính về Nhật Bản, Trung Quốc, Ấn Độ từ năm 1945 đến năm 1991. 	
4	VIỆT NAM TỪ NĂM 1945 ĐẾN NĂM 1991	1. Việt Nam trong năm đầu sau Cách mạng tháng Tám	<p>Nhận biết</p> <ul style="list-style-type: none"> – Trình bày được những nét chính về cuộc kháng chiến chống thực dân Pháp xâm lược của nhân dân Nam Bộ. <p>Thông hiểu</p> <ul style="list-style-type: none"> – Trình bày được những biện pháp chủ yếu để xây dựng và củng cố chính quyền cách mạng, giải quyết những khó khăn về kinh tế, văn hoá, giáo dục, quân sự,... trong năm đầu sau Cách mạng tháng Tám năm 1945.
		2. Việt Nam từ năm 1946 đến năm 1954	<p>Thông hiểu</p> <ul style="list-style-type: none"> – Giải thích được nguyên nhân bùng nổ cuộc kháng chiến toàn quốc chống thực dân Pháp xâm lược (1946). – Nêu và giải thích được đường lối kháng chiến chống thực dân Pháp xâm lược của Đảng. – Nêu được ý nghĩa lịch sử và nguyên nhân thắng lợi của cuộc kháng chiến chống thực dân Pháp (1945 – 1954). – Mô tả được những thắng lợi tiêu biểu trên mặt

	<p>trận quân sự, kinh tế, văn hoá, ngoại giao,... trong kháng chiến chống thực dân Pháp.</p> <p>Vận dụng</p> <p>– Phân tích được một số điểm chủ yếu trong <i>Lời kêu gọi toàn quốc kháng chiến</i>.</p>
3. Việt Nam từ năm 1954 đến năm 1975	<p>Thông hiểu</p> <p>– Giới thiệu được những thành tựu tiêu biểu trong công cuộc xây dựng miền Bắc xã hội chủ nghĩa (hoàn thành cải cách ruộng đất, khôi phục và phát triển kinh tế, chi viện cho cách mạng miền Nam, chống chiến tranh phá hoại của đế quốc Mỹ,...).</p> <p>– Mô tả được các thắng lợi tiêu biểu về quân sự của nhân dân miền Nam trong kháng chiến chống Mỹ, cứu nước giai đoạn 1954 – 1975 (phong trào Đồng khởi; đánh bại các chiến lược “Chiến tranh đặc biệt”, “Chiến tranh cục bộ” và “Việt Nam hoá chiến tranh” của Mỹ; Tổng tiến công nổi dậy năm 1968, 1972; Chiến dịch Hồ Chí Minh năm 1975,...).</p> <p>– Nêu được nguyên nhân thắng lợi và ý nghĩa lịch sử của cuộc kháng chiến chống Mỹ, cứu nước.</p>
4. Việt Nam trong những năm 1976 – 1991	<p>Nhận biết</p> <p>– Trình bày được sự thống nhất đất nước về mặt nhà nước, cuộc đấu tranh bảo vệ Tổ quốc ở vùng biên giới Tây Nam và vùng biên giới phía Bắc trong những năm 1975 – 1979, đấu tranh bảo vệ chủ quyền biển đảo.</p> <p>– Nêu được tình hình chính trị, kinh tế, xã hội Việt Nam trong những năm 1976 – 1985.</p> <p>Thông hiểu</p> <p>– Mô tả được đường lối Đổi mới của Đảng và Nhà nước ta trong giai đoạn 1986 – 1991.</p> <p>- Giải thích được nguyên nhân của công cuộc Đổi mới trong giai đoạn 1986 – 1991.</p> <p>- Nêu được kết quả và ý nghĩa của công cuộc Đổi mới trong giai đoạn 1986 – 1991.</p> <p>Vận dụng</p> <p>– Đánh giá được thành tựu và hạn chế trong việc thực hiện đường lối Đổi mới.</p> <p>Vận dụng cao</p>

			– Rút ra được bài học kinh nghiệm từ việc thực hiện đường lối Đổi mới.
5	THẾ GIỚI TỪ NĂM 1991 ĐẾN NAY	1. Trật tự thế giới mới	Nhận biết – Nêu được xu hướng và sự hình thành trật tự thế giới mới sau Chiến tranh lạnh.
		2. Liên bang Nga từ năm 1991 đến nay	Nhận biết – Nêu được tình hình chính trị, kinh tế của Liên bang Nga từ năm 1991 đến nay.
		3. Nước Mỹ từ năm 1991 đến nay	Thông hiểu – Trình bày được tình hình chính trị, kinh tế của nước Mỹ từ năm 1991 đến nay.
		4. Châu Á từ năm 1991 đến nay	Thông hiểu – Giới thiệu được sự phát triển kinh tế – xã hội của các nước Đông Bắc Á (Trung Quốc, Nhật Bản, Hàn Quốc) từ năm 1991 đến nay. – Mô tả được quá trình phát triển của ASEAN từ năm 1991 đến nay và những nét chính của Cộng đồng ASEAN.
6	VIỆT NAM TỪ NĂM 1991 ĐẾN NAY	1. Khái lược công cuộc Đổi mới đất nước từ năm 1991 đến nay 2. Thành tựu của công cuộc Đổi mới đất nước từ năm 1991 đến nay	Nhận biết – Nêu được những thành tựu tiêu biểu (trên các lĩnh vực kinh tế, chính trị, xã hội, văn hóa, quốc phòng, an ninh...) của công cuộc Đổi mới đất nước từ năm 1991 đến nay.
7	CÁCH MẠNG KHOA HỌC KỸ THUẬT VÀ XU THẾ TOÀN CẦU HOÁ		Nhận biết – Trình bày được những nét cơ bản về xu hướng toàn cầu hoá. Thông hiểu – Mô tả được những thành tựu chủ yếu của cách mạng khoa học kỹ thuật trên thế giới. Vận dụng – Đánh giá được tác động của toàn cầu hoá đối với thế giới và Việt Nam. Vận dụng cao – Liên hệ được tác động của toàn cầu hoá đối với thế giới và Việt Nam.

Phần III. Đề minh họa

Đề kiểm tra cuối kì I lớp 9

a) Khung ma trận

T T	Chương/ chủ đề	Nội dung/đơn vị kiến thức	Mức độ nhận thức								Tổng % điểm
			Nhận biết (TNKQ)		Thông hiểu (TL)		Vận dụng (TL)		Vận dụng cao (TL)		
			TNK Q	TL	TN KQ	TL	TNK Q	TL	TN KQ	TL	
Phân môn Địa lí											
1	Địa lí dân cư; Chủ đề đô thị hóa; Nông nghiệp (10% - đã kiểm tra giữa kì I)	Dân cư Việt Nam	2TN*								
		Đô thị hóa	2TN*								
		Nông nghiệp	2TN*								
2	Công nghiệp (3 tiết)	– Sự phát triển và phân bố của các ngành công nghiệp chủ yếu – Vấn đề phát triển công nghiệp xanh	2TN			1TL*				1TL (b)*	
3	Dịch vụ (3 tiết)	– Các nhân tố ảnh hưởng đến sự phát triển và phân bố các ngành dịch vụ	2TN			1TL*		1 TLa*			

		<ul style="list-style-type: none"> – Giao thông vận tải và bưu chính viễn thông -Thương mại, du lịch 								
4	Trung du và miền núi Bắc Bộ (3 tiết)	<ul style="list-style-type: none"> – Vị trí địa lí, phạm vi lãnh thổ – Các đặc điểm nổi bật về điều kiện tự nhiên và tài nguyên thiên nhiên – Các đặc điểm nổi bật về dân cư, xã hội của vùng – Đặc điểm phát triển và phân bố các ngành kinh tế của vùng 	2TN*			1TL*		1 TLa*		
5	Đồng bằng sông Hồng	<ul style="list-style-type: none"> – Vị trí địa lí, phạm vi lãnh thổ 	2TN*			1TL*		1 TLa*	1TL b*	

		<ul style="list-style-type: none"> – Các đặc điểm nổi bật về điều kiện tự nhiên và tài nguyên thiên nhiên – Các đặc điểm nổi bật về dân cư, xã hội của vùng – Đặc điểm phát triển và phân bố các ngành kinh tế của vùng – Vùng kinh tế trọng điểm Bắc Bộ 									
Tỉ lệ			20%	15%	10%	5%					
Phân môn Lịch sử											
1	THẾ GIỚI TỪ NĂM 1918 ĐẾN NĂM 1945	1. Nước Nga và Liên Xô từ năm 1918 đến năm 1945	1TN								2.5%
2	VIỆT NAM TỪ NĂM 1918	2. Hoạt động của Nguyễn Ái Quốc	1TN								

	ĐẾN NĂM 1945	và sự thành lập Đảng Cộng sản Việt Nam								2.5%
3	VIỆT NAM TỪ NĂM 1918 ĐẾN NĂM 1945	4. Cách mạng tháng Tám năm 1945	2TN					TL		15%
4	THẾ GIỚI TỪ NĂM 1945 ĐẾN NĂM 1991	1. Chiến tranh lạnh (1947 – 1989) 2. Liên Xô và các nước Đông Âu từ năm 1945 đến năm 1991 3. Nước Mỹ và các nước Tây Âu từ năm 1945 đến năm 1991 4. Mỹ Latinh từ năm 1945 đến năm 1991 5. Châu Á từ năm 1945 đến năm 1991	4TN			TL*			TL	35%
Tỉ lệ			20%		15%		10%		5%	50%

Tổng hợp chung	40%	30%	20%	10%	100%
-----------------------	------------	------------	------------	------------	-------------

b) Bản đặc tả

TT	Chương/ Chủ đề	Nội dung/Đơn vị kiến thức	Mức độ đánh giá	Số câu hỏi theo mức độ nhận thức			
				Nhận biết	Thông hiểu	Vận dụng	Vận dụng cao
Phân môn Địa lí							
1	Địa lí dân cư; Chủ đề đô thị hóa; Nông nghiệp (10% - đã kiểm tra giữa kì I)	Địa lí dân cư	– Trình bày được đặc điểm phân bố các dân tộc Việt Nam.	2 TN*			
		Đô thị hóa	– Mô tả được quá trình đô thị hoá thời kì xã hội công nghiệp và hậu công nghiệp.	2 TN*			
		Nông nghiệp	– Trình bày được sự phát triển và phân bố nông, lâm, thủy sản.	2TN*			
2	Công nghiệp (3 tiết; 2,5 điểm)	– Sự phát triển và phân bố của các ngành công nghiệp chủ yếu – Vấn đề phát triển công nghiệp xanh	Nhận biết – Trình bày được sự phát triển và phân bố của một trong các ngành công nghiệp chủ yếu: (theo QĐ 27) – Xác định được trên bản đồ các trung tâm công nghiệp chính. Thông hiểu – Phân tích được vai trò của một trong các nhân tố quan trọng ảnh hưởng đến sự phát triển và phân bố công nghiệp: vị trí địa lí, tài nguyên thiên nhiên, dân cư và nguồn lao động, chính sách, khoa học-công nghệ, thị trường, vốn đầu tư, nguồn nguyên liệu. Vận dụng cao	2 TN	1 TL*		1 TL(b)*

			– Giải thích được tại sao cần phát triển công nghiệp xanh.				
3	Dịch vụ (3 tiết; 2,5 điểm)	<ul style="list-style-type: none"> – Các nhân tố ảnh hưởng đến sự phát triển và phân bố các ngành dịch vụ – Giao thông vận tải và bưu chính viễn thông -Thương mại, du lịch 	<p>Nhận biết</p> <ul style="list-style-type: none"> – Xác định được trên bản đồ các tuyến đường bộ huyết mạch, các tuyến đường sắt, các cảng biển lớn và các sân bay quốc tế chính. – Trình bày được sự phát triển ngành bưu chính viễn thông. <p>Thông hiểu</p> <ul style="list-style-type: none"> – Phân tích được vai trò của một trong các nhân tố quan trọng ảnh hưởng đến sự phát triển và phân bố các ngành dịch vụ: vị trí địa lí, tài nguyên thiên nhiên, dân cư và nguồn lao động, chính sách, khoa học-công nghệ, thị trường, vốn đầu tư, lịch sử văn hóa. <p>Vận dụng</p> <ul style="list-style-type: none"> – Phân tích được một số xu hướng phát triển mới trong ngành thương mại và du lịch. 	2TN	1TL*	1TL (a)*	
	Trung du và miền núi Bắc Bộ (3 tiết; 2,0 điểm)	<ul style="list-style-type: none"> – Vị trí địa lí, phạm vi lãnh thổ – Các đặc điểm nổi bật về điều kiện tự nhiên và tài nguyên thiên nhiên 	<p>Nhận biết</p> <ul style="list-style-type: none"> – Xác định được trên bản đồ vị trí địa lí và phạm vi lãnh thổ của vùng. – Trình bày được sự phát triển và phân bố một trong các ngành kinh tế của vùng (sử dụng bản đồ và bảng số liệu). <p>Thông hiểu</p> <ul style="list-style-type: none"> – Trình bày được đặc điểm phân hoá thiên nhiên giữa Đông Bắc và Tây Bắc; 	2TN*	1 TL*	1TL (a)*	

		<ul style="list-style-type: none"> – Các đặc điểm nổi bật về dân cư, xã hội của vùng – Đặc điểm phát triển và phân bố các ngành kinh tế của vùng 	<ul style="list-style-type: none"> – Trình bày được các thế mạnh để phát triển công nghiệp, lâm – nông – thủy sản, du lịch. – Phân tích hoặc sơ đồ hóa được các thế mạnh về tự nhiên để phát triển kinh tế – xã hội của vùng Trung du và miền núi Bắc Bộ. <p>Vận dụng</p> <ul style="list-style-type: none"> – Nhận xét được đặc điểm nổi bật về thành phần dân tộc, phân bố dân cư và chất lượng cuộc sống dân cư (sử dụng bản đồ và bảng số liệu). 				
	<p>Đồng bằng sông Hồng (3 tiết; 2,0 điểm)</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Vị trí địa lí, phạm vi lãnh thổ – Các đặc điểm nổi bật về điều kiện tự nhiên và tài nguyên thiên nhiên – Các đặc điểm nổi bật về dân cư, xã hội của vùng – Đặc điểm phát triển và phân bố các ngành kinh tế của vùng 	<p>Nhận biết</p> <ul style="list-style-type: none"> – Trình bày được đặc điểm vị trí địa lí và phạm vi lãnh thổ của vùng. – Trình bày được sự phát triển và phân bố kinh tế ở vùng Đồng bằng sông Hồng (sử dụng bản đồ và bảng số liệu). <p>Thông hiểu</p> <ul style="list-style-type: none"> – Phân tích được thế mạnh của vùng về tài nguyên thiên nhiên đối với sự phát triển nông – lâm – thủy sản; – Trình bày được vấn đề phát triển kinh tế biển. – Phân tích được đặc điểm dân cư, nguồn lao động và ảnh hưởng của các nhân tố này đến sự phát triển kinh tế – xã hội của vùng. – Phân tích được vấn đề đô thị hoá ở Đồng bằng sông Hồng. <p>Vận dụng</p>	2TN*	1TL*	1TL (a)*	1 TL(b)*

		– Vùng kinh tế trọng điểm Bắc Bộ	– Phân tích được vị thế của Thủ đô Hà Nội. Vận dụng cao – Suru tầm tư liệu và trình bày được về vùng kinh tế trọng điểm Bắc Bộ.				
Số câu/ loại câu				8 câu TNKQ	1 câu TL	1 câu (a) TL	1 câu (b) TL
Tỉ lệ %				20	15	10	5
Phân môn Lịch sử							
1	THẾ GIỚI TỪ NĂM 1918 ĐẾN NĂM 1945	1. Nước Nga và Liên Xô từ năm 1918 đến năm 1945	– Trình bày được những thành tựu của công cuộc xây dựng chủ nghĩa xã hội ở Liên Xô (1921-1941).	1 TN			
2	VIỆT NAM TỪ NĂM 1918 ĐẾN NĂM 1945	2. Hoạt động của Nguyễn Ái Quốc và sự thành lập Đảng Cộng sản Việt Nam	– Nêu được những nét chính về hoạt động của Nguyễn Ái Quốc trong những năm 1918 – 1930.	1 TN			
3	VIỆT NAM TỪ NĂM 1918 ĐẾN NĂM 1945	4. Cách mạng tháng Tám năm 1945	Nhận biết – Nêu được tình hình Việt Nam dưới ách thống trị của Pháp – Nhật Bản. – Trình bày được diễn biến chính của Cách mạng tháng Tám năm 1945 và sự ra đời của nước Việt Nam Dân chủ Cộng hoà. Vận dụng – Đánh giá được vai trò của Đảng Cộng sản Đông Dương trong Cách mạng tháng Tám năm 1945.	2TN		TL	
4	THẾ GIỚI TỪ NĂM	1. Chiến tranh lạnh	Nhận biết – Trình bày được tình hình chính trị, kinh tế, xã hội,				

1945 ĐẾN NĂM 1991	(1947 – 1989) 2. Liên Xô và các nước Đông Âu từ năm 1945 đến năm 1991 3. Nước Mỹ và các nước Tây Âu từ năm 1945 đến năm 1991 4. Mỹ Latinh từ năm 1945 đến năm 1991 5. Châu Á từ năm 1945 đến năm 1991	văn hoá của Liên Xô và Đông Âu từ năm 1945 đến năm 1991. – Nêu được những nét chính về chính trị, kinh tế của nước Mỹ và các nước Tây Âu từ năm 1945 đến năm 1991. – Trình bày được một cách khái quát về cách mạng Cuba. – Trình bày được cuộc đấu tranh giành độc lập dân tộc và quá trình phát triển của các nước Đông Nam Á, sự hình thành và phát triển của Hiệp hội các quốc gia Đông Nam Á (ASEAN). Thông hiểu – Giới thiệu được những nét chính về Nhật Bản, Trung Quốc, Ấn Độ từ năm 1945 đến năm 1991. Vận dụng – Đánh giá được kết quả công cuộc xây dựng chủ nghĩa xã hội ở Cuba. Vận dụng cao – Liên hệ được kết quả công cuộc xây dựng chủ nghĩa xã hội ở Cuba với Việt Nam	4TN				
Số câu/ loại câu		8 câu TNKQ	1 câu TL	1 câu (a) TL	1 câu (b) TL		
Tỉ lệ %		20	15	10	5		
Tổng hợp chung		40%	30%	20%	10%		

c) Đề kiểm tra

ĐỀ KIỂM TRA CUỐI KÌ I
MÔN: LỊCH SỬ VÀ ĐỊA LÍ LỚP 9

Phân môn Địa lí

A. TRẮC NGHIỆM (2 điểm)

Câu 1. Dựa vào Atlas Địa lí Việt Nam, hãy cho biết các dân tộc ít người nào sau đây cư trú chủ yếu ở Trung du và miền núi Bắc Bộ?

A. Gia – rai, Ê-đê, Chăm, Ra-glai, Chu-ru.

B. Tày, Nùng, Thái, Mường, Dao, Mông.

C. Khơ-me, Chăm, Hoa, Cơ-ho, Rơ-măm.

D. Ba-na, Xơ-đăng, Bru-Vân Kiều, Xtiêng.

Câu 2. Dựa vào Atlas Địa lí Việt Nam, hãy cho biết các dân tộc ít người nào sau đây cư trú chủ yếu ở khu vực Trường Sơn – Tây Nguyên?

A. Ê-đê, Gia-rai, Cơ-ho.

B. Mường, La Chí, Sán Chay.

C. Khơ-me, Dao, Pà Thẻn.

D. La Hủ, Lô Lô, Si La.

Câu 3. Nhân tố tự nhiên nào sau đây được coi là tư liệu sản xuất chủ yếu của ngành nông nghiệp?

A. Tài nguyên đất.

B. Tài nguyên khí hậu.

C. Tài nguyên nước.

D. Tài nguyên sinh vật.

Câu 4. Đất phù sa thích hợp với cây trồng nào sau đây?

A. Cây chè.

B. Cây lúa.

C. Cây cao su.

D. Cây cà phê.

Câu 5. Trong các nhân tố tự nhiên dưới đây, nhân tố nào có ảnh hưởng trực tiếp tới sự phát triển và phân bố công nghiệp?

A. Đất.

B. Nước.

C. Khoáng sản.

D. Sinh vật.

Câu 6. Atlas Địa lí Việt Nam hãy cho biết hai trung tâm dịch vụ lớn nhất và đa dạng nhất nước ta là

A. Hà Nội và Đà Nẵng.

B. Hà Nội và Hải Phòng.

C. TP Hồ Chí Minh và Hà Nội.

D. TP Hồ Chí Minh và Cần Thơ.

Câu 7. Dựa vào Atlas Địa lí Việt Nam, hãy cho biết cảng nào sau đây là cảng sông?

A. Hải Phòng.

B. Dung Quất.

C. Vũng Tàu.

D. Trà Vinh.

Câu 8. Tỉnh nào sau đây ở Trung du và miền núi Bắc Bộ giáp biển?

A. Bắc Giang.

B. Lạng Sơn.

C. Quảng Ninh.

D. Thái Nguyên.

B. TỰ LUẬN (3 điểm)

Câu 1. (1,5 điểm). Điều kiện kinh tế-xã hội ở Đồng bằng sông Hồng có thuận lợi và khó khăn gì cho phát triển kinh tế - xã hội ?

Câu 2. (1,0 điểm) Cho bảng số liệu sau:

DIỆN TÍCH, DÂN SỐ THEO CÁC VÙNG Ở NƯỚC TA, NĂM 2020

Vùng	Diện tích (km ²)	Dân số (nghìn người)
Cả nước	331 236,0	97 645,6
Trung du và miền núi Bắc Bộ	101 400,1	14 063,4
Đồng bằng sông Hồng	15 082,6	21 582,4
Bắc Trung Bộ	51 110,8	10 999,7
Duyên hải Nam Trung Bộ	44 765,0	9 343,5
Tây Nguyên	54 508,3	5 932,1
Đông Nam Bộ	23 552,8	18 342,9
Đồng bằng sông Cửu Long	40 816,4	17 381,6

Tính mật độ dân số các vùng ở nước ta năm 2020 và cho biết những vùng nào có mật độ dân số cao hơn cả nước và thấp hơn cả nước.

Câu 3.(0,5 điểm) Giải thích vì sao phải phát triển công nghiệp xanh.

Phân môn Lịch sử

A. TRẮC NGHIỆM (2 điểm)

Câu 1. Trong những năm 1925 – 1941, để xây dựng cơ sở vật chất cho chủ nghĩa xã hội, Liên Xô đã thực hiện nhiệm vụ nào?

- A. Bước đầu công nghiệp hóa xã hội chủ nghĩa.
- B. Hoàn thành công nghiệp hóa xã hội chủ nghĩa.
- C. Hoàn thành điện khí hóa xã hội chủ nghĩa.
- D. Tiếp tục khôi phục nền kinh tế sau Chiến tranh thế giới thứ nhất.

Câu 2. Nguyễn Ái Quốc đã có hoạt động nào vào tháng 6- 1919?

- A. Tham dự Hội nghị Véc-xai.
- B. Gửi yêu sách tám điểm đến Hội nghị Véc-xai.
- C. Tham dự Đại hội Tua.
- D. Bỏ phiếu tán thành việc gia nhập Quốc tế thứ ba.

Câu 3. Sau khi xâm lược Đông Dương, phát xít Nhật đã thực hiện thủ đoạn nào để bóc lột nhân dân ta?

- A. Thu mua lương thực. chủ yếu là lúa gạo theo lối cưỡng bức với giá rẻ mạt.
- B. Thu mua lương thực lúa gạo với giá thỏa thuận với nhân dân.
- C. Tăng các loại thuế khóa lên gấp ba lần, đặc biệt là thuế muối, rượu, thuốc phiện.
- D. Thực hiện chính sách kinh tế chỉ huy, nắm độc quyền nền kinh tế Đông Dương.

Câu 4. Đảng Cộng sản Đông Dương họp quyết định phát động Tổng khởi nghĩa tháng Tám năm 1945 trong kiện khách quan thuận lợi nào?

- A. Phát xít Đức bị đánh bại và đầu hàng không điều kiện.
- B. Quân phiệt Nhật đầu hàng Đồng minh không điều kiện.
- C. Phát xít I-ta-li-a thất bại nặng nề ở mặt trận Bắc Phi.
- D. Quân Đồng minh đã kéo vào Đông Dương giải giáp phát xít Nhật.

Câu 5. Yếu tố quyết định dẫn đến sự thành lập các nhà nước Dân chủ nhân dân Đông Âu những năm 1945 – 1946 là

- A. sự lãnh đạo của những người cộng sản.
- B. sự giúp đỡ to lớn của Hồng quân Liên Xô.
- C. phát xít Đức bị thất bại hoàn toàn ở châu Âu.
- D. nhân dân Đông Âu ủng hộ sự thành lập các nhà nước.

Câu 6. Chính sách đối ngoại của Mĩ sau Chiến tranh thế giới thứ hai là

- A. thực hiện chiến lược toàn cầu.
- B. cấm Đảng Cộng sản Mĩ hoạt động.
- C. chống lại phong trào đình công của công nhân.
- D. loại bỏ những người có tư tưởng tiến bộ ra khỏi bộ máy Nhà nước.

Câu 7. Sau Chiến tranh thế giới thứ hai, phong trào đấu tranh giành độc lập của các nước Đông Nam Á chống lại kẻ thù nào?

- A. Sự xâm lược trở lại của các nước thực dân.
- B. Chủ nghĩa đế quốc, thực dân đã thống trị lâu đời ở các nước Đông Nam Á.
- C. Sự xâm lược của chủ nghĩa thực dân mới là đế quốc Mĩ.
- D. Các thế lực phản động nổi dậy ở nhiều nơi.

Câu 8. Ngày 8-8-1967, 5 quốc gia tham gia sáng lập Hiệp hội các quốc gia Đông Nam Á (ASEAN) là

- A. Bru-nây, In-đô-nê-xi-a, Ma-lai-xi-a, Phi-lip-pin và Xin-ga-po.
- B. Việt Nam, In-đô-nê-xi-a, Ma-lai-xi-a, Phi-lip-pin và Thái Lan.
- C. In-đô-nê-xi-a, Ma-lai-xi-a, Phi-lip-pin, Xin-ga-po và Đông Timo.
- D. In-đô-nê-xi-a, Ma-lai-xi-a, Phi-lip-pin, Xin-ga-po và Thái Lan.

B. TỰ LUẬN (3 điểm)

Câu 1. (1.5 điểm) Vì sao công cuộc cải cách và mở cửa của Trung Quốc từ năm 1978 lại đạt được thành tựu to lớn?

Câu 2. (1.5 điểm) Bằng kiến thức lịch sử đã được học, em hãy:

a. (1.0 điểm) Đánh giá vai trò của Đảng Cộng sản Đông Dương trong Cách mạng tháng Tám năm 1945.

b. (0.5 điểm) Nêu một bài học rút ra từ công cuộc xây dựng chủ nghĩa xã hội ở Cuba cho cách mạng Việt Nam hiện nay.

d) Đáp án và hướng dẫn chấm

Phần Địa lí

A. TRẮC NGHIỆM (2 điểm)

Câu	1	2	3	4	5	6	7	8
Đáp án	B	A	A	B	C	C	D	C

B. TỰ LUẬN (3 điểm)

Câu 1.

a. Thuận lợi

- Vùng dân cư tập trung đông đúc nhất nước ta; nguồn lao động dồi dào; người lao động có trình độ thâm canh cây lúa nước cao nhất nước ta; mặt bằng dân trí cao.

- Kết cấu hạ tầng tương đối hoàn thiện; cơ sở vật chất của các ngành kinh tế tốt; là vùng có thu hút đầu tư nước ngoài cao.

- Nhiều tỉnh nằm trong vùng KTTĐ Bắc Bộ.

- Một số đô thị được hình thành từ lâu đời; thủ đô Hà Nội; Hải Phòng.

b. Khó khăn

- Dân số đông, bình quân đất đầu người thấp; Sức ép dân số lên sự phát triển kinh tế- xã hội và cơ sở vật chất kĩ thuật, cơ sở hạ tầng.

- Một số khu vực kết cấu hạ tầng đã bị xuống cấp...

Câu 2.

- Tính mật độ dân số: 0,5 điểm.

- Liệt kê vùng nào mật độ dân số cao hơn cả nước và thấp hơn cả nước: 0,5 điểm.

Câu 3. Phải phát triển công nghiệp xanh vì:

- Bảo đảm phát triển bền vững.

- Tiết kiệm nguyên liệu và năng lượng.

Phần Lịch sử

A. TRẮC NGHIỆM (2 điểm)

Câu	1	2	3	4	5	6	7	8
Đáp án	A	B	A	B	A	A	A	D

B. TỰ LUẬN (3 điểm)

Câu 1. 1.5 điểm) Vì sao công cuộc cải cách và mở cửa của Trung Quốc từ năm 1978 lại đạt được thành tựu to lớn?.

Nội dung	Điểm
Đường lối cải cách mới mục tiêu đúng: hiện đại hóa, đưa đất nước Trung quốc trở thành quốc gia giàu mạnh và văn minh:	1.5đ
Chủ trương xây dựng chủ nghĩa xã hội mang màu sắc Trung Quốc.	0.5đ
Lấy cải cách kinh tế làm trọng tâm.	0.5đ
Thực hiện cải cách và mở cửa.	

Câu 2. Bằng kiến thức lịch sử đã được học, em hãy:

a. (1.0 điểm) Đánh giá vai trò của Đảng Cộng sản Đông Dương trong Cách mạng tháng Tám năm 1945.

b. (0.5 điểm) Nêu một bài học rút ra từ công cuộc xây dựng chủ nghĩa xã hội ở Cuba cho cách mạng Việt Nam hiện nay.

<i>Nội dung</i>	<i>Điểm</i>
a. (1.0 điểm) Đánh giá vai trò của Đảng Cộng sản Đông Dương trong Cách mạng tháng Tám năm 1945.	
Xác định đường lối cách mạng đúng đắn (đề ra và hoàn thiện từ Hội nghị Trung ương 6 (11/1939) đến Hội nghị Trung ương 8 (5.1941) đặt nhiệm vụ giải phóng dân tộc lên hàng đầu.	0.5đ
Trực tiếp lãnh đạo Cách mạng tháng Tám năm 1945.	0.5đ
b. (0.5 điểm) Nêu một bài học rút ra từ công cuộc xây dựng chủ nghĩa xã hội ở Cuba cho cách mạng Việt Nam hiện nay.	
(Gợi ý: Khẳng định được sự tồn tại của chế độ xã hội chủ nghĩa ở Cu ba trước sự chống phá của các thế lực thù địch. Bài học cho Việt Nam là kiên trì con đường cách mạng xã hội chủ nghĩa)	0.5đ